

Leids Kerkblad

Handelingen 2 en het pinksterfeest

De onderwijzer was ziek. Een ongeefende voorlezer moest het pinksterverhaal lezen en begon dapper met de vreemde namen in vers 9–11. Na de Mesopotamiërs hield hij het voor gezien en sloot af: ‘.....en nog een hoop van die andere knakkers meer!’ Handelingen 2: 1-13, een berucht stukje voor wie moet lezen èn lastig te begrijpen. Toen al! De mensen vonden het “bezopen”!

Wel Joods, maar overal vandaan!

Waarom noemt Lucas al die volken?
Is het van belang te weten wat ze in Jeruzalem (kwamen) doen?
Ja, dat is het zeker. Ik vertel er graag iets over.

Bij grote feesten trokken Israëlieten op naar de tempel in Jeruzalem. Na de ballingschap (586-539vC) wonen er Joden in alle landen van het Romeinse wereldrijk. Diasporajoden worden ze genoemd: Joden uit de verstrooiing. Door huwelijken of door contacten komen daar ook bekeerlingen (proselieten) en sympathisanten (Godvrezenden) bij.

Als ze het zich maar even kunnen permitteren komen ze naar Jeruzalem, liefst voor zo'n feest. Bij de inwoners van Jeruzalem zijn ze aanvankelijk welkom. Toch blijken ze van veel joodse gewoonten vervreemd. Soms moet je ze van alles vertellen, dan is de taal een lastig probleem...

Pelgrimsgasten die bleven

Sommige Joden uit verre landen dromen ervan hun oude dag in Jeruzalem door te brengen. Als ze een beetje geslaagd zijn in het leven verkopen zij hun huis, bedonkinkje, werkplaats of winkel, verhuizen naar Jeruzalem en vestigen zich met hun spaarcentjes in een huis(je) rond de stad, liefst met een lapje grond om wat koren, groente of fruit te verbouwen. Zulke immigranten spreken dikwijls geen Aramees. Ze gaan liefst wonen bij andere immigranten uit hetzelfde gebied. Dan zijn ze onder ons en horen op de sabbat

bij Israël. Maar als er voor een feest ook veel pelgrims een paar weken in de stad rondwalen, is er in Jeruzalem een spraakverwarring van jewelste! Het lijkt Babel wel (Genesis 11).

Buitenlanders!

Zo ontstaan er rond de stad allerlei Griekse en bv. Egyptische, Arabische of

VERDER IN DIT NUMMER:

- ds. Van der Meij 5
- Leidse Kerkennacht 7
- prof. Van Ruler 9
- Bijbelvertalers 31
- Kerk in de gevangenis 32

Perzische wijken. Zo'n stadswijk, waar niemand gewoon Aramees verstaat, levert nogal wat problemen op. En zo groeit er irritatie en onvrede over die zogenaamde Joden met hun vreemde, goische (goi = niet-jood) gewoontes, die vaak met heimwee praten over “hun”

Lees verder op pagina 2

Pinksteren

De paaskring duurt nog even voort en omvat ook Hemelvaartsdag. De liturgische kleur is ook dan wit. Voor de vroege christenheid hoorde het gedenken van Hemelvaart, - de verhoging van Christus - helemaal bij het paasfeest. Het werd lange tijd tegelijk met Pinksteren gevierd, terwijl het vanaf de vierde eeuw een eigen plaats kreeg, - veertig dagen na Pasen. Met de eigen plaats voor Hemelvaart is het accent wellicht onevenredig sterk op het afscheidskarakter ervan komen te liggen. Johannes' evangelie (16:5-15) biedt de ruimte om het ten hemel varen niet als afscheid te zien, maar als het moment waarop de presentie van Christus onder ons een andere gedaante aanneemt. Het weggaan van Jezus is nodig om daarmee plaats te maken voor het werk van de Trooster, - de Heilige Geest.

ds. Marianne van der Meij-Seinstra.

Alexandrië of Athene of Rome en die de heilige stad vaak een beetje benepen en provinciaal vinden. Maar ook voor de immigranten en de pelgrims zijn de tora, de diensten in de tempel en de joodse feesten heilig!

Zo gaat het lang niet altijd goed tussen die Aramees-sprekende Joden en de buitenlandse Joden, die Grieks of een andere taal spreken. Ook onder de christenen zet zich dat voort, lees maar in Handelingen 6:1 en verder. Zo schort er nogal wat aan de saamhorigheid en vrede tussen de Joden onderling in Jeruzalem. Bezet door de gehate Romeinen met hun soldaten uit allerlei volken,

onderling verdeeld in allerlei groepen (sadduceeën, farizeeën, herodianen, zeloten en buitenlandse Joden) is het leven in de stad van de sjaloom in de regel allerminst vredig!

Pinksterfeest!

En dan komt Pinksteren!
Op de een of andere manier is die angstige groep gevluchte leerlingen, die de straat niet meer op durfde, echt gaan geloven in de opstanding van Jezus! Ze hebben de levende Jezus intens en wezenlijk ontmoet en zijn nu zelf ook opgestaan uit hun (doods)angst. Vervuld van de Geest spreken ze zo dat alle verschillen, die het leven in Jeruzalem zo stroef en moeizaam

maken, in één keer wegvallen en weggespoeld worden in vurig enthousiasme en hartelijke saamhorigheid.

Heel Jeruzalem veert daar in die dagen van op en dat is het startsein geworden van de christelijke kerk. Tot op vandaag het snelst groeiende geloof ter wereld – niet het minst door pinksterchristenen.

We zijn het niet in alles met hen eens, maar met hun vurigheid en toewijding met hart en ziel is niets mis, sinds dat eerste pinksterfeest– integendeel.
Ik wens u een prachtig en vurig pinksterfeest.

Piet Warmenhoven

Fotograaf in beeld – Henriëtte van den Broek

Op de foto de eeuwenoude Goemoerskamer in De Bakkerij. Sinds 1582 verstrekken de Goemoers babypakketten aan arme Leidse kraamvrouwen; ook nu nog helpen we op kleine schaal. Als voorzitter van de Goemoers is deze foto mij veel waard.

Ik maak geen foto's om de mooie plaatjes, wel om een gebeurtenis te bewaren. Dat sluit goed aan bij de

historie van de Goemoers: meer dan 400 jaar een vorm van diaconale hulpverlening. Daarom heb ik altijd een foto-toestel bij me!

Colofon

Leids Kerkblad

is een uitgave van de Protestantse Gemeente te Leiden en de Evangelisch-Lutherse Gemeente te Leiden e.o.

Dit blad verschijnt 8x per jaar; tussentijds wordt (wijk-) informatie verspreid.

<http://protestantsegemeenteleiden.nl>

Redactieraad

De redactieraad wordt gevormd door de scriba's of andere vertegenwoordigers van de wijken en kerkelijke organen en is verantwoordelijk voor deze uitgave.

Redactie

ds. A. Alblas, hoofdredacteur
mw. H. Eshuis-Boter, eindredactie
H. de Geus, eindredactie
ds. H.J. Hemstede, interviews
mw. J.I. Schoonwater, jongerenredactie
mw. E.E. Veenstra-Monteban, algemeen
mw. S.G. Visscher, eindredactie en website

Fotoredactie

Voor gebruik van de in dit blad gepubliceerde foto's door derden is voorafgaande schriftelijke toestemming vereist van de redactie.

N. Bavelaar
H. Boter
J. van Duuren
mw. J. Takken
F. Voets
Mozeshuis Amsterdam
Exorientelux.nl
Martin Ken Studio, algemene foto's

H. Bertram
mw. H. van den Broek
J.H. Labots
mw. M. van Vliet
Peter van Mulken

Advertentieredactie

R. Favier, e-mail: rffavier@planet.nl

Administratie, abonnementen en klachten over bezorging enz.:

Van Vollenhovenkade 22, 2313 GG Leiden, telefoon: 5764145
info@kerkelijkbureauleiden.nl
rekening 2533285, t.n.v. Leids Kerkblad

Het volgende nummer

verschijnt op 30 juni.
De kopij moet uiterlijk op zaterdag 18 juni om 09.00 uur zijn ingeleverd: wijkberichten bij de scriba, algemene berichten bij de redactie: info@leidskerkblad.nl

Vormgeving en druk

Drukkerij Karstens, Leiden

Jong!

Ans van Broekhuizen A.M.de.Rooij@hum.leidenuniv.nl

Jacqueline Schoonwater jschoonwater@debakkerijleiden.nl

Waarom doen wij dat niet zelf?

Dat was de eenvoudige vraag die Norbert vorig najaar stelde na een presentatie van het werk van M25 Roemenië op zijn school in Targu Mures Roemenië. Norbert is één van de elf Roemeense jongeren die zich gemeld hebben om deze zomer aan de slag te gaan tijdens de zomerwerkvakantie.

De vraag “waarom doen wij dat niet zelf?” luidt een keerpunt in de inzet van jongeren uit Leiden en omstreken voor diaconale projecten in Roemenië. Dit jaar zijn de Roemeense jongeren voor het eerst in de meerderheid. Tijdens ons werkbezoek in mei maakten we kennis met een deel van de groep. Stuk voor stuk gemotiveerd, nieuwsgierig en enkelen van hen, onder wie Norbert, erg ondernemend.

Enkele dagen na onze kennismaking meldde Norbert zich met zijn vriend

Arnold bij ons met de vraag of wij niet wat Roemeense contacten hadden ter ondersteuning van een schoolproject. Ze waren op zoek naar mensen die hen konden helpen bij het opzetten van een televisiestudio op school. Nee, ze wilden geen steun vanuit Nederland bij het aanschaffen van videoapparatuur of computers. Alleen contacten in Roemenië. Met wat hulp konden ze het immers zelf? Dat wat decennia lang onderdrukt werd onder het regime van dictator Ceaucescu: het nemen van persoonlijke initiatieven, besef van eigen verantwoordelijkheid, creatief en zelfbewust ondernemerschap en aandacht voor de zwakkeren in de samenleving, lijkt eindelijk weer tot leven te komen in een nieuwe generatie.

Het paaslicht tegemoet

Voor de derde keer op rij is een groep jongeren in de paasnacht naar het strand getogen voor de wandeling naar het licht. Maar niet nadat we eerst een mooie film over het lijdensverhaal vanuit het perspectief van Maria van Magdala hadden gezien. We waren er allemaal stil van. Maria die aanvankelijk voor een leven van rijkdom en aanzien kiest, maar uiteindelijk de aantrekkingskracht van de boodschap van Jezus niet kan weerstaan.

Vervolgens zijn we met verschillende auto's naar Katwijk gegaan. Het eerste stuk liepen we door de duinen het donker in. En het is daar ècht donker. Daarna het duin over en het strand op waar we in de verte het licht al zagen branden. Bij de vuren aangekomen, kwamen de warme chocolademelk en bekende broodjes tevoorschijn. De broodjes werden in

het vuur geroosterd en met een knakworst lekker opgegeten. De neergeschreven gebeden uit de jongerendienst hebben we aan het paasvuur toevertrouwd en

zo aan God gegeven. Na een kort gesprek en een lied zijn we weer richting Leiden gegaan. Het was weer een bijzondere belevenis en gelukkig droog dit jaar!

Onze krant

Ooit las u de Nieuwe Leidse. Bravo, want die krant was christelijk. Een oprichter was de voorvader van voorheen onze drukker Karstens. Boeren in de Haarlemmermeer werden afgefietst om de vrome investeringen los te krijgen. In 1929 samengegaan met De Rotterdammer van bakkersknecht Diemer en de nieuwe combinatie Het Kwartet deed het goed. Totdat het landelijke blad Trouw bijna te gronde ging en er samenwerking kwam. Die magere koe vrat vlug de vier vette op. De magere ging de achterlijke lezers lessen geven over Vietnam en in één weekend liepen er driehonderd weg. En toen kwam het Reformatorisch Dagblad (1971). In die draaikolk verdween onze krant. Redacteur Simon J. de Groot ging over naar het Leidsch Dagblad, Geestelijk Leven, en later leidde hij ons kerkblad. Ik heb rond 1970 voor hem verslagen gemaakt van bijeenkomsten in zaaltjes. Bijvoorbeeld die van de ambtenarenbond van het CNV, aan de Oude Singel. Mij was ingeprent dat de uitreiking van een onderscheiding ("met de lovertjes"!)) ook verslagen moest worden, met de naam van de gelauwerde erbij. Ja, dat maakte de kranten van meneer Diemer nou "gezellig". Hij ging zelfs op huisbezoek, met name als iemand opzei. Hoe anders Trouw. Geleid door iemand met een dubbele naam uit Aerdenhout die om elf uur arriveerde en in een kaashuisje een bedwelmende lunch genoot met relaties. En dan weer op huis aan! De krant werd later uitgekleeft door investeerders en nu is een Belg de eigenaar. In de top is daarmee veel geld "verdiend". Meneer Diemer heb ik eenmaal kort gesproken, in 1996. Toen uitgeverij Brill "koninklijk" werd. Ja, zijn vermogensbeheerder had hem op deze gelegenheid gewezen. Ik besefte toen dat ook hij er ooit leuk uitgesprongen was. Maar hem gunnen we deze bonus graag.

Bijzonder Kerkenwerk Leiden

Predikant: ds. A. Alblas, , Jac.P. Thijsselaan 43, 2341 PM Oegstgeest, tel. 071 - 5232488, ad.alblas@wanadoo.nl

Secretaris: mw. R.G.S. Jongma, Schubertlaan 195, 2324 CT Leiden

Penningmeester: A. Zeilstra, Carneoolstraat 17, 2332 KA Leiden, tel. 071 - 5763061

Bankrekeningnr.: 783995 t.n.v. penningmeester Bijzonder Kerkenwerk

Hoogetijden

De serie begint dit jaar op zaterdag 4 juni. Elke zaterdagmiddag (m.u.v. 18 juni) is er van 14.30-14.45 uur in de Hooglandse Kerk een kwartier durende Hoogetijde. Dit moment van muziek en bezinning wordt vormgegeven door diverse organisten en voorgangers. De uit verschillende kerken afkomstige predikanten en gemeenteleden verzorgen een vervolglezing uit de Psalmen. Dit jaar worden de Psalmen 4 tot en met 18 gelezen, elke week één. De dienstdoende voorganger geeft hierop in vijf minuten een uitleggend commentaar. Organisten verzorgen tweemaal een muzikale bijdrage. Medewerking is toegezegd door o.m. Erik van Bruggen, Jaap Rus en Irene Swen.

Evensongs

Het jaarthema voor de Evensongs is 'een spoor van liefde'. Dit thema is ontleend aan het boek van Hein Blommestijn met een bundeling van mystieke teksten en thema's van de mysticus Jan van het Kruis (1540-1591), met als ondertitel 'een gids in de woestijn'. Juan de Yepes werd in 1540 geboren in Castilië. Nadat hij Teresa van Avila in 1567 ontmoette nam hij met twee medebroeders het initiatief tot hervorming van de mannelijke tak van de Karmelieten. Juan de la Cruz (Jan van het Kruis) kan beschouwd worden als een van de grootste mystieke theologen.

Hij schreef een van de mooiste gedichten uit de Spaanse literatuur *Het Geestelijk Hooglied*. De teksten van Jan van het Kruis dragen grote actualiteit in zich. Als beeldend kunstenaar schetst zijn fijnzinnige pen 'een spoor van liefde'.

Achterliggende vraag is: Hoe kunnen wij de ander liefhebben zonder dat dit een subtiel excuus is voor egocentrisme en, die we niet direct durven toegeven? Van het Kruis schetst geen romantisch beeld van een 'mystiek paradijs', waar we 'als vanouds' de heerlijkheid van de goddelijke aanwezigheid mogen proeven. Maar als ervaren mystiek leraar voert hij ons binnen in de onbegrijpelijke relatie met God én de ander: "Om de ander te ontmoeten moeten we de stap uit onszelf zetten en binnentreden in een nieuw land waar bekende wegen ontbreken"

26 juni

Op 26 juni zingt de Boxtelse Cantorij o.l.v. Wil Barten de Evensong. De vaste begeleidend organist is Gerard Habraken. Als introit wordt gezongen "Loquebantur variis linguis" van Thomas Tallis (ca. 1510 - 1585). Een anthem verhaalt over de apostelen, die in alle talen het geloof gaan verkondigen (Pinksteren). Het Magnificat en Nunc dimittis klinkt in een zetting van Herbert W. Sumsion (1943). Een andere anthem is "My soul there is a country" van C. Hubert Parry (1848-1918) over de beschrijving van de hemel.

Het thema voor deze avond is: 'de lege ruimte van de ontmoeting binnengaan'.

Interview met ds. Marianne van der Meij-Seinstra

predikant van de Evangelisch-Lutherse Gemeente.

Marianne Seinstra is beroepen in Den Haag als tweede predikant en zal na tien jaar in Leiden gestaan te hebben op 19 juni intrede doen in de beroemde Lutherse Burgwalkerk. Dat was de aanleiding voor een gesprek met haar voor het Leids Kerkblad.

Welke veranderingen in de gemeente heb je in die tien jaar meegemaakt?

De samenstelling van de gemeente is erg veranderd. Er zijn minder jongeren en gezinnen met jonge kinderen. Van de ongeveer 375 gemeenteleden is een derde oud tot zeer oud. Door het kerkverloop is het lastiger werken dan toen ik hier tien jaar geleden begon.

Wat vind je van jezelf een goed initiatief?

Het opzetten van de Zwaantjes groep. Verder is het volgen van dopelingen en hun ouders gedurende tien jaar een succes geworden. Ook heb ik leuke groepen gehad voor de basiscatechese. Voor een streekgemeente, - zoals de Leidse Lutherse gemeente is - valt het niet

mee om jonge kinderen een avond in de week naar het kerkgebouw te krijgen. Ik regelde het vaak dan maar op donderdagavond, omdat het dan in Leiden koopavond is. De ouders konden gaan winkelen.

De muziekkondagen, - ongeveer een keer per kwartaal - vind ik ook geslaagd; er kwamen verschillende koren op af en het zette onze mooi gerestaureerde kerk op de kaart.

Heb je er nooit over gedacht om predikant in de PKN te worden na de fusie?

Ik ben luthers van huis uit en de Lutherse Kerk binnen de PKN ligt mij na aan het hart. Ik ben begonnen als maatschappelijk werkster. Na mijn studie theologie aan de UVA werd ik predikant in Zaandam, waar veel buitenlanders lid zijn van de lutherse gemeente. Al eerder had ik kennisgemaakt met de internationale Lutherse kerk. De Lutherse kerk is erg internationaal gericht. Op congressen verbaast het mij altijd nog, hoe groot lutherse gemeenschappen

in bijvoorbeeld Duitsland en Amerika kunnen zijn. Ik ben onderdeel van die lutherse cultuur en dat wissel je niet zomaar in voor een andere kerkelijke cultuur.

Heb je speciaal voor Den Haag gekozen omdat de gemeente daar groter is?

Het gaat daar inderdaad om grotere aantallen, maar de problematiek is te vergelijken met Leiden. Mijn werkzaamheden daar hebben meer van een city-pastoraat. Wat ook wel meespeelt is, dat ik een enorme muziekliefhebber ben en er daar veel concerten gegeven worden, o.a. op het prachtige Bätzorgel. Verder vind ik het fijn dat ik daar kan samenwerken met een collega, met wie ik mijn werkzaamheden, plannen en vragen kan bespreken.

Je woont hier erg mooi in Leimuider; zie je er op je 62e niet tegenop om weer te verhuizen?

We hebben een optie op een huis vlakbij Den Haag in de buurt van het gezin van mijn dochter. Het is voor mijn man (die net gepensioneerd is) en mij heel leuk om dicht bij haar en de kleinkinderen te gaan wonen. We hopen maar dat ons huis hier snel verkocht wordt. Aan de omgeving kan het niet liggen want het is hier prachtig wonen in het Plassengebied. We hebben hier dan ook met veel plezier gewoond.

Marianne, ik hoop dat je in Den Haag met voldoening zult werken en dat jullie er samen een goede tijd zullen hebben.

Ella Veenstra.

Raad van Kerken in Leiden

Secretaris: mw. C.C.M. Boeren, Hugo van Woerdenstraat 73, 2332 PH Leiden, telefoon 071 – 572 14 12; **email:** frannekeboeren@cs.com

Voorzitter: ds. A.Alblas, Jac.P.Thijsselaan 43, 2341 PM Oegstgeest, telefoon 071- 523 24 88; **email:** ad.alblas@wanadoo.nl

Landelijke dag van Compassie

Op de zonovergoten zaterdag 6 april waren er ruim 100 mensen in de Mozes & Aäronkerk in Amsterdam bijeen voor het symposium 'De kracht van Compassie'.

Deze dag werd georganiseerd in het kader van de Nederlandse activiteiten rond het Charter for Compassion en was bedoeld om het begrip compassie te doordenken in relatie tot maatschappelijke ontwikkelingen en vraagstukken. De sprekers van de ochtend gaven de aanzet tot verdere discussie in de workshops van de middag.

In het welkomstwoord werd de stand van zaken gemeld in Nederland en andere landen. De tekst van het handvest blijkt voor veel mensen een bron van inspiratie te zijn en tot diverse initiatieven te leiden (zie www.handvestvoorcompassie.nl)

Er is ook internationaal veel gebeurd en gaande. Zo bestaat het idee in Jordanië een speciaal bureau op te richten voor het Charter for Compassion in het Midden Oosten. Meer dan 20 steden zijn wereldwijd actief om Compassionate City te worden.

Ochtendlezingen

Er volgden drie lezingen waarbij **Ahmed Marcouch**, oud stadsdeelvoorzitter van Amsterdam Slotervaart en inmiddels

Tweede Kamerlid voor de PvdA, het spits afbeet. Hij ging in op het thema islam, homoseksualiteit en compassie. Zijn centrale stelling luidde: 'Wie als moslim de homo veroordeelt, veroordeelt de schepping van zijn God'.

Volgens Marcouch gaat compassie verder dan tolerantie omdat je de ander NIET laat voor wie hij of zij is, maar omdat je je VERDIEPT in de ander. Alle religieuze

ge- en verboden zijn slechts noodverbanden die uiteindelijk verwijzen naar de meest belangrijke regels: 'Wees humaan, léér en neem verantwoordelijkheid voor je eigen leven en daden. Heb compassie.'. Marcouch gaf aan dat hij het van het grootste belang acht dat op dit punt het gesprek intensief gevoerd blijft worden binnen de moslimgemeenschap, het liefst via de methode van de socratische gespreksvoering waarbij mensen geleerd wordt zelf kritisch na te denken.

De tweede lezing werd gehouden door prof. dr. **Andries Baart**, Bijzonder Hoogleraar Presentie en Zorg aan de

Universiteit van Tilburg. Aan de hand van een heldere en overzichtelijke indeling bracht hij het begrip compassie in relatie tot:

De zorgontvanger. Compassie bevordert oog voor het lijden, iemands eer en waardigheid. Als je niets meer kunt doen, kun je altijd nog blijven.

De zorgverlener. Compassie bevordert een open waarneming, begrip, voorzichtigheid en relationeel werken.

De zorgorganisatie. Compassie bevordert herbergzaamheid, ook voor onverzekerde en onverbeterlijke mensen. Bevordert ook kwaliteitscriteria die de menselijke maat erkennen en zinvol werk.

De samenleving. Compassie bevordert fatsoen, barmhartigheid en solidariteit.

Daarnaast wees hij op het gevaar dat compassie kan blijven steken in goedbedoelde, naïeve, sentimentele bedoelingen en acties. Patiënten zijn soms

veeleisend, calculerend of gewelddadig. Zorgverleners zijn soms graaiers, laffe klerken of dommeriken. Zorgsystemen kunnen dwingend zijn, vernederend of in zichzelf gekeerd. En de samenleving ten slotte kan hard worden, onfatsoenlijk en mensen uitsluiten. Compassie kan in de zorg een grote kracht worden wanneer zij gepaard gaat met deugden als: moed, standvastigheid, geduld, toewijding, prudentie en vrijmoedigheid, zo besloot hij zijn lezing.

De derde spreker in de rij was **Ceylan Weber**, o.a. adviseur, oprichter van Al Nisa en redacteur van Nieuwemoskee.nl.

Zij ging in op de vraag of we met het prachtige oude begrip 'compassie' nog wel voldoende antwoord hebben op de verharding die in onze samenleving al geruime tijd aan de orde is.

Zij vroeg zich af hoe het toch wat abstracte begrip concreet kan worden ingevuld en aantrekkelijk gemaakt voor generaties die binnenkort aan het roer zullen staan. Daarbij ging zij in op de versteende beelden die mensen vaak van elkaar hebben. Ceylan Weber besloot haar verhaal met de oproep 'Kom passie' waarbij de passie van het lijden wordt omgevormd tot de passie van de hartstocht.

Met die boodschap kunnen we allochtone jongeren uitnodigen om met enthousiasme en nieuwe energie hun eigen wegen in te slaan en hen helpen om belemmeringen en obstakels te overwinnen.

Corin Potters-Kemp

Nu ook **KERKENNACHT** in Leiden

vrijdag 24 juni: Hartebrugkerk, Lodewijkkerk en Marekerk
zaterdag 25 juni: Hooglandse Kerk en de Bakkerij
van ongeveer 19.00 - 24.00 uur

“Het doel is om plaatselijk zichtbaar te maken dat kerken wat te bieden hebben. Kerken als plaatsen waar meer gebeurt dan alleen preken en vieren. Het zijn ook ruimten van bezinning, ontmoeting, spiritualiteit en herbronning”.

Nieuw fenomeen

In Nederland begon Rotterdam in 2007 met een Nacht der Kerken. Het idee was afkomstig van de partnerkerken in Dresden. Op een lange zoele zomeravond stonden 19 kerken in de hele stad open. Er werden programma's geboden van het beste dat men in huis heeft, concerten gegeven, en gezellige ontmoetingshoeken ingericht.

Al snel volgden Utrecht en Amsterdam, met de openstelling van alle kerken binnen de grachtengordels.

Toegevoegde waarde

In de kerkennacht houden de kerken 'open huis' om in de stad zichtbaar te zijn. Niet alleen voor de kerkelijke achterban, maar ook voor de wijk rondom, om iets voelbaar te maken van wat de toegevoegde waarde kan zijn. "De kerkennacht brengt je spirituele kapitaal in beeld" stelt Bert Kuipers, Laurenspastor en initiatiefnemer Kerkennacht NL. Door de interkerkelijke samenwerking laat je de kerkelijke rijkdom van de stad zien. Ook is er winst voor de deelnemende kerken zelf. Rob Leijssen, rooms-katholiek lid van de landelijke coördinatiegroep, stelt: "Zo'n Kerkennacht organiseren brengt meer eenheid bij de diverse kerken aan het licht, dan je krijgt door samen een beleidsplan te formuleren".

Landelijke allure

Het is dit jaar voor het eerst dat diverse steden de handen in elkaar slaan en bovenplaatselijk samenwerken, o.m. voor fondswerving en landelijke publiciteit. Er is een projectgroep *Kerkennacht* in het leven geroepen, die nauw samenwerkt met de Raad van Kerken en het Beraad Grote Steden. De kerkennacht is in het weekend dat volgt op de langste dag, 21 juni.

Voor dit jaar zijn er kerkennachten gemeld in Rotterdam, Amsterdam, Utrecht, Amersfoort, Breda, Den Haag, Den Helder, Gouda, Haarlem, Leeuwarden, Leiden, Nijmegen, Veenendaal, Deventer, Eindhoven, Leidschendam.

Per stad en per kerk wordt er een programma verzorgd, naar eigen inzicht en mogelijkheden.

Leiden

Gecoördineerd door de Raad van Kerken in Leiden, zijn er dit jaar ook initiatie-

ven in Leiden van de grond gekomen. Er zijn nog veel meer potentiële deelnemers, die wellicht bij een volgende kerkennacht inhaken. Nu zijn betrokken: de katholieke Hartebrugkerk en de Lodewijkkerk, de protestantse Hooglandse Kerk en Marekerk en het diaconaal centrum 'De Bakkerij'.

Over de activiteiten en presentaties is nog niets met zekerheid te zeggen. Er is een enorme creativiteit losgebarsten. Uiteraard zijn overal ontmoetingsmogelijkheden, met een kop koffie en gesprekspartners vanuit de kerken aanwezig. Er is muziek door koor en orgel en andere instrumenten, korte presentaties van het gebouw, de eigen kerkelijke gebruiken en activiteiten, en ook is er ruimte voor stilte. Verder wordt gedacht aan een 'leesmarathon', een getijdengebed, een foto-expositie, mogelijkheden voor eigen artistieke expressie in een schilderij of gedicht rond een religieus thema.

Monuta

Dat was pas een mooie uitvaart.

Maar hoe regel je zoiets?

Van muziek tot rouwauto: in Monuta Uitvaartwens kunt u al uw wensen vastleggen. Kijk op monuta.nl of bel ons voor een afspraak.

Bij Monuta in Leiden denken we graag met u mee.

Bel 071 - 521 32 31

Monuta Van der Luit
Willem de Zwijgerlaan 179, Leiden

Bel 071 - 573 08 30

Monuta 't Leidse Huys & Soek
Gitstraat 1, Leiden
www.monuta.nl

 du Prie

BOUW & ONTWIKKELING B.V.

ADMIRAAL BANCKERTWEG 23
LEIDEN - TELEFOON 071-5222919

hooigracht 35
2312 kn Leiden
postbus 164
2300 ad Leiden
telefoon
071 514 32 44
telefax
071 514 35 49
e-mail
info@karstens.nl

karstens
druk met communicatie

Kapsalon
Smittenaar

REDKEN
AMBASSADOR

Eigenaar J.M.van Tol
Hooigracht 102, 2312 KX Leiden
Tel: 071 - 512 42 73

PIANO LEREN SPELEN? EERST PIANO HUREN!

met recht van koop
BARNING PIANO'S sinds 1921
Rijkstraatweg 22d, 2171 AL Sassenheim
www.barning.com

ZAALBERG
makelaardij

Lid
LMV

Korevaarstraat 35 - Tel. 071-514 91 47

- snelle transactie - snelle taxaties - scherpe tarieven

"Rijks beëdigd makelaar"

web: www.zaalbergmakelaardij.nl
email: info@zaalbergmakelaardij.nl

Verhuur van zaalruimte

voor vergaderingen, recepties,
cursussen, bijeenkomsten e.d.

Beheerder : R. van Heyningen
Watermolen 1, 2317 ST Leiden
Tel. 071 - 52 128 58

ICHTHUS
BOEKHANDEL

BIJBELS, BOEKEN EN MUZIEK

www.ichthusboekhandel.nl

Korevaarstraat 2^e • Leiden • Telefoon: 071-5147061

Furnituren DMC splitzijden Babykleding

SNIJDERS
TEXTIEL/MODE

Setterlady / Setterlaine damesmode
Hollandia / Ten Cate ondermode

Hoge Rijndijk 114, 2313 KM Leiden, Tel. (071) 5123578

Nachtkleding Lingerie Linnentextiel Panty's

Dusters Ochtersjassen Ondergoed Badkleding

SCHILDERSBEDRIJF

Willelem Baart & Zn.

Al meer dan
35 jaar

- nieuwbouw
- restauratie
- renovatie
- behangwerk
- sierpleister
- spuitwerk

Maak vrijblijvend een
afspraak en vraag om
onze nieuwe folder

Flevoweg 12^e 2318 BZ Leiden Telefoon: (071)5234111

HAARHUIS
VAN TONGEREN

Kappersbenodigdheden
Pruiken - Toupets

Breestraat 32
LEIDEN

Telefoon 071-5125212

Dijkmanschans 198
ZOETERMEER

Telefoon 079-3312993

www.haarhuisvantongeren.nl

“Sta op tot de vreugde”

In mijn Delftse studententijd kwam ik in aanraking met het gedachtegoed van prof. dr. A.A. van Ruler. Hij was van 1948 tot 1970 kerkelijk hoogleraar vanwege de Hervormde Kerk aan de universiteit van Utrecht. Hij boeit mij om vele redenen. Maar nu de hoofdredacteur van ons kerkblad mij gevraagd heeft iets over Van Ruler en de Heilige Geest te schrijven, merk ik pas hoe diep ik gegrepen ben door zijn denken over het werk van de Heilige Geest (pneumatologie).

Als wij belijden te geloven in de Heilige Geest, moeten we volgens Van Ruler met minstens drie woorden spreken. In de eerste plaats belijden we hiermee dat de Heilige Geest niet iets goddelijks is, maar God zelf is.

Ten tweede hebben we hier te maken met het wonen van God in ons. Zoals nogal wat inwoning met ruzie en strijd gepaard gaat, zo ook deze (de strijd van de Geest met het vlees).

Als derde nadere bepaling kunnen wij daaraan toevoegen, dat er met zekere nadruk over wordt gesproken, dat God de Heilige Geest niet puur in het diepste innerlijk van de mens inwoont. Dat doet Hij ook wel.

Maar als gevraagd wordt naar de eigenlijke woning van de Geest, dan wordt steeds vooral gewezen naar het lichaam. De Geest woont in de kerk als het lichaam van Christus. Onze eigen lichamen zijn ook een tempel van de Heilige Geest. Men kan ook denken aan de lichamen van de volkeren van de aarde en hun cultuurgemeenschappen.

Ook daarin heeft de Heilige Geest zich woning gemaakt. Dit laatste is voor mij zo verrijkend geweest. Geloven was voor mij met name iets tussen de Here en mijn ziel. Van Ruler heeft mij geleerd om dit veel breder te trekken.

Als christen ingenieur – in mijn geval – heb je de opdracht om God te dienen in de gewone dingen van alle dag. Ik neem de schepping als geschapen werkelijkheid serieus en wil daarin de Here dienen. En dat kan ik alleen in geloof

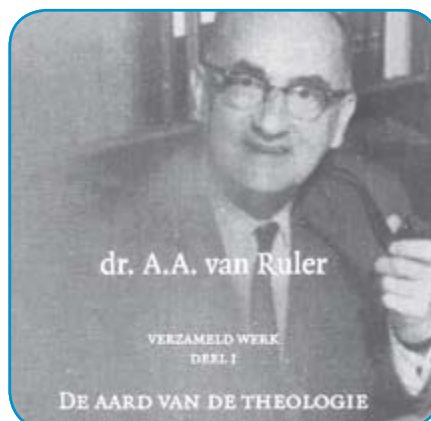

Tijdens mijn studie theologie ontdekte ik nog een ander boeiend aspect van Van Rulers pneumatologie. Dit duiden we aan met de moeilijke term ‘Theonome reciprociteit’ (door God bepaalde wederkerigheid). Christenen vormen een woning van God, in de Geest (Efez. 2:22). Zinspelend op Rom. 8:16 werkt Van Ruler dit uit: de Heilige Geest getuigt niet slechts tot, maar ook met onze geest.

Enerzijds is er de vrijmacht van God; anderzijds is er de vrijwilligheid van de mens, die zelf gaat inzien en tot aanvaarding en beaming van het in Christus geschonken heil komt. Met

andere woorden: de mens wordt op deze wijze een medearbeider van God. Graven in je ziel wat nu precies van mezelf en van God is, is dan ook een heilloze weg. We worden opgeroepen om ons heil/geluk in God te zoeken door volop te leven voor Gods aangezicht – vanuit de verlossing in Jezus Christus en door de inwoning van de Geest. Ik wens u een gezegend pinksterfeest toe.

Wie meer wil lezen van Van Ruler verwijs ik graag naar de verschillende bundels meditaties van hem, uitgesproken voor de AVRO-radio. En voor de theologisch geïnteresseerden kan ik met enthousiasme vermelden dat op D.V. 9 juni in Kampen deel 4A/B van zijn Verzameld Werk gepresenteerd wordt (in deel 4A is zijn pneumatologie opgenomen).

ds. Ton Jacobs

Secretariaat: De Bakkerij, Oude Rijn 44b/c, 2312 HG Leiden, tel. 071 - 5144965, info@debakkerijleiden.nl

Coördinator: Ton Snepvangers, tonsnepvangers@debakkerijleiden.nl

Diaconaal werker: Jacqueline Schoonwater, jschoonwater@debakkerijleiden.nl

Redactie diaconiepagina: Henriëtte van den Broek, pr@debakkerijleiden.nl

Bankrekeningnrs: 97065 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente Leiden; 7820129 t.n.v. Vrienden van De Bakkerij

Website: www.debakkerijleiden.nl

Stichting Hofjes Hervormde Diaconie: Oude Rijn 44b/c, 2312 HG Leiden, tel. 071 - 5144965, hofjes@debakkerijleiden.nl

Paasbrood met verrassing

In de aanloop naar Pasen zijn maar liefst 700 paasbroden besteld. Bakker Us Bertus bakte 370 traditionele- en 330 speltbroden. De broden werden speciaal gebakken voor Diaconaal Centrum De Bakkerij, als teken van verbondenheid met hen die zorg en hulp behoeven. Ze werden op Palmzondag uitgereikt in de verschillende kerken en in De Bakkerij. De opbrengst is bestemd voor het hulpverlenende werk van de samenwerkende diaconieën in De Bakkerij (PgL en RK). Alle kopers hartelijk dank. We hopen dat de broodjes goed smaakten!

Onderin de doos van het paasbrood zat dit jaar een verrassing! Een kaartje met daarop een munt met het logo van de 25 jaar bestaande Bakkerij. De zogenaamde Bootpenning, met een knipoog naar de aloude broodpenning, waarmee de armen in brood konden halen in de Armenbakkerij aan de Oude Rijn. In het kader van de Jubileumactiviteiten kunt u met die Bootpenning tijdens de Open Monumentendagen op 10 en 11 september, na een bezoek aan De Bakkerij, aan de Oude Rijn in een bootje stappen en gratis naar uw volgende bestemming varen. Die munt dus goed bewaren!

Stichting Leergeld in De Bakkerij

Sinds kort is Stichting Leergeld Leiden in De Bakkerij gehuisvest. Motto van Leergeld is: *Alle kinderen mogen meedoen!* Steeds meer gezinnen kunnen het niet meer opbrengen om kinderen mee te laten doen met een sportclub, muzikles, activiteiten op school of een vereniging. In dat geval kunnen ze aankloppen bij de stichting, of verwezen worden, bijvoorbeeld door de Raad en Daadwinkel, het maatschappelijk werk of de school. Leergeld werkt met vrijwilligers, die altijd op huisbezoek gaan om de aanvraag te bespreken. 'Dat is de kracht van Leergeld', zegt coördinator Gerard Broekmans: 'vaak zien we dan dat er nog meer kinderen zijn waar Leergeld iets voor kan doen'. Leergeld kijkt altijd naar het belang van het kind en niet naar de eventuele oorzaak van financiële problemen van de ouders. Vanzelfsprekend wordt elke aanvraag vertrouwelijk behandeld.

Stichting Leergeld Leiden is er voor Leidse schoolgaande kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar, van wie de ouders of verzorgers een laag inkomen hebben. Leergeld verwijst in eerste instantie naar de wettelijke regelingen (Leids minima-beleid), waarbij nauw samengewerkt wordt met de Gemeente Leiden. Daarnaast kan de stichting zelf helpen met een gift, voorschot of lening van de kosten voor school, sport of vereniging. De hulp wordt altijd in natura gegeven: de bijdrage gaat rechtstreeks naar de school of de sportclub.

Maar Leergeld Leiden doet meer: er worden gereviseerde gebruikte computers aan kinderen gegeven en kinderen kunnen een opgeknapte tweedehands fiets krijgen. In 2010 werden 70 kinderen geholpen; verwacht wordt dat dat er in 2011 meer zullen zijn. De stichting doet voor het werk een beroep op fondsen en particulieren en krijgt een bijdrage van de Gemeente Leiden. Leergeld zorgt ervoor dat kinderen niet buitengesloten hoeven te worden en geeft kinderen een kans op een betere toekomst: nu meedoen is straks meetellen! Voor meer info en aanvragen: www.leergeld.nl/leiden of leergeld@leergeldleiden.nl. Coördinator Gerard Broekmans is te bereiken op tel. 06 - 43827654 ma en do 9-13 uur.

Projectentocht

Op zaterdag 9 april werd op verzoek van de Diocesane Charitas Instelling van het Bisdom Rotterdam vanuit De Bakkerij een Projectentocht voor Parochiële Charitas Instellingen en diaconiegroepen in Leiden georganiseerd. Circa 35 mensen werden

ontvangen in De Bakkerij. Zij kregen een uitgebreide informatiemap met materiaal, o.a. over activiteiten van De Bakkerij. Ton Snepvangers gaf een introductie op de historie, visie, organisatie, netwerk en activiteiten van De Bakkerij.

Daarbij kwamen M25 Leiden en M25 Roemenië, de jubileumactiviteiten en de ontwikkelingen rond de opvang van uitgeprocedeerde vluchtelingen uitgebreid aan de orde. Paul Brommet vertelde over zijn eerste ervaringen als straatpastor in Leiden en Pim van Doorn over de betekenis en de zorgen van Exodus Leiden. Met een lunchpakket in de hand vertrok één groep met Jacqueline Schoonwater per boot richting de dag- en nachtopvang van De Binnenvest, terwijl een andere groep door Ton Snepvangers rondgeleid werd door De Bakkerij en vervolgens ook op de boot stapte richting Dress for Success. Later werden in De Bakkerij ervaringen uitgewisseld. Men was onder de indruk van alle diaconale activiteiten in Leiden. Verschillende deelnemers spraken over een confronterende eyeopener, met name rond de opvang van dak- en thuislozen en de problematiek van de uitgeprocedeerde vluchtelingen.

Gediscrimineerd?

In de diakenvergadering van april was Delilah Sarmo te gast, voorlichtster van Bureau Discriminatiezaken Hollands Midden en Haaglanden, dat al vele jaren een kantoor heeft in De Bakkerij. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, leeftijd, handicap, chronische ziekte of op welke grond dan ook is wettelijk verboden. Toch worden op grote schaal mensen gediscrimineerd. Elk jaar wordt op of rond 21 maart de Antidiscriminatie dag (de laatste jaren in Leiden als Colour your Mindfestival, samen met o.a. de diaconieën in De Bakkerij) georganiseerd en dat blijkt nog steeds hard nodig. Bureau Discriminatiezaken bevordert gelijke behandeling en bestrijdt ongelijke behandeling op verschillende manieren.

Allereerst door klachten in behandeling te nemen van mensen die zich gediscrimineerd voelen of discriminatie signaleren in hun omgeving. Bij een klacht wordt het verhaal van de klager en eventuele getuigen gehoord. Ook krijgt degene tegen wie een klacht wordt ingediend gelegenheid zijn verhaal te vertellen (hoor en wederhoor). Klachten worden altijd doorgegeven aan de Commissie Gelijke Behandeling, die ze toetst aan de wet. Betreft het een gegronde klacht, dan kan de klager geholpen worden om naar de rechter te gaan. De meeste klachten komen van mensen van buitenlandse afkomst en betreffen discriminatie op grond van ras. Leeftijdscriminatie komt ook veel voor, vooral bij sollicitaties. Bureau Discriminatieza-

Leny Berkemeier overleden

Op zondag 8 mei overleed Leny Berkemeier. Zij werd 83 jaar. Leny was 24 jaar diaken van de Bevrijdingskerk en vertegenwoordigde haar wijk naar de diakenvergaderingen in De Bakkerij. Vanaf het begin was zij nauw betrokken bij de contacten met Roemenië, met het dorp Havad/Neaua, dat zij enkele malen bezocht. Bij haar afscheid als diaken kreeg zij in 2003 de broodpenning. Leny was altijd bereid te helpen, zoals met schoonmaken in De Bakkerij. Maar ook daarbuiten deed zij vrijwilligerswerk, bijvoorbeeld als gastvrouw in de 's zomers opengestelde Hooglandse Kerk en allerlei activiteiten in Zuydwijk. In 2000 was zij daarom een van de genomineerden voor de Co Verhoogprijs, de Leidse vrijwilligersprijs. In De Bakkerij kennen we Leny 'van achter de balie'. In 2001 was zij direct bereid baliemedewerkster te worden. Ondanks haar hoge leeftijd deed zij dat met verve, totdat zij er in april 2010 helaas mee moest stoppen. We zagen haar voor het laatst op de Nieuwjaarsbijeenkomst in De Bakkerij. Leny Berkemeier werd op 16 mei begraven op Rhijnhof.

Uitgeprocedeerde vluchtelingen

De Leidse Diaconieën hebben met vertegenwoordigers van STUV, Vluchtelingenwerk ZHN, de Volle Evangelie Gemeente Leiden overleg gepleegd in verband met de door alle organisaties herkende toenemende hulpvraag van uitgeprocedeerde vluchtelingen. Er is een aantal afspraken gemaakt. Ondermeer zal de omvang van de problematiek in kaart gebracht worden en zal bij de gemeente Leiden de zorg kenbaar gemaakt worden over het stijgend aantal hulpvragen en de behandeling van uitgeprocedeerde vluchtelingen.

Vergeet Eritrea niet!

Met Pasen 2011 is een nieuw Avondmaalsproject en tevens Jubileumproject t.g.v. het 25-jarig bestaan van De Bakkerij gestart: het Imkerproject voor gehandicapte oorlogsslachtoffers in Eritrea.

Meer info: de folder (in kerken en De Bakkerij) of www.debakkerijleiden.nl

U kunt een bijdrage overmaken op rekening 97065, Diaconie Protestantse gemeente Leiden, o.v.v. Eritrea.

ken noteert welke en hoeveel klachten er binnenkomen om zo gericht op trends te kunnen inspelen. Om discriminatie te voorkomen wordt voorlichting gegeven op scholen en worden projecten georganiseerd, zoals de Respectestafette, een briefwisseling tussen leerlingen en rolstoelgebruikers.

Het heeft altijd zin om een klacht te melden. Ook al is er geen sprake van discriminatie in de zin van de wet, dan kan een gesprek met beide partijen wellicht echte discriminatie voorkomen. Klachten melden kan per telefoon of per e-mail. Het kantoor in Leiden is tegenwoordig een dependance van Den Haag, maar er kan altijd een afspraak gemaakt worden op de Oude Rijn.

Voor info en klachtenmelding: www.discriminatiezaken.nl of info@discriminatiezaken.nl of tel. 071 – 5120903 of 0800 – 3218686

Leidse Binnenstadsgemeente

Predikant: ds. A. Alblas, Jac. P. Thijsselaan 43, 2341 PM Oegstgeest, tel. 071 - 5232488, tel. spreekuur dagelijks 08.00-09.00 uur, ad.alblas@wanadoo.nl

Secretariaat: Nieuwstraat 20, 2312 KC Leiden

Scriba: R.G. Vanhaelen, tel. 071 - 5224162

Penningmeester: mw. A. van der Heide, Oude Singel 348, 2312 TK Leiden

Bankrekeningnr.: 703141 t.n.v. penningmeester Binnenstadsgemeente; doel s.v.p. vermelden

Wijkkerk: Hooglandse Kerk, Nieuwstraat/Middelweg

Wijkgebouw: Het Hooglandsche Huys, Moriaansteeg 7, 2312 KD Leiden

Website wijkgemeente: www.leidsebinnenstadsgemeente.nl

Website Hooglandse Kerk: www.hooglandsekerk.com;

Koster/beheerder: R. Hartsuiker, tel. 071 - 5149636, info@hooglandsekerk.com

GEMEENTELEVEN

Pinksterfeest

Als sinds het ontstaan van de LBG besteden we daar op Pinksteren aandacht aan. Er zal een kort woord gesproken worden vanuit de kerkenraad. Ook vragen we om onzejarige geloofsgemeenschap 'in de bloemetjes te zetten'. Het mag voorin de kerk een ware bloemenzee worden! Na afloop is het de bedoeling dat de bloemen een weg vinden als groet naar bekenden voor wie we de bloemen meebrachten.

Doopviering

Op zondag Judica, 10 april zijn door de Heilige Doop verbonden met God en zijn gemeente:

- Jacobus Kornelis, zoon van Robin Aerts & Tineke Geertsema,
- Olaf, zoon van Stefan & Floor van Blitterswijk
- Abraham Cornelis, zoon van Dirk Maat & Antje Ras
- Kiki Wilhelmina Maureen, dochter van Dolf del Prado & Miranda de Ruiter
- Cateau Constance Aleid, dochter van Helene & Matthijs Klapwijk.

Het thema op deze zondag Judica luidde 'Bij je naam geroepen', naar aanleiding van de Bijbelgedeelten over Samuël en Lazarus. Met een 'Ja, van harte' heeft de gemeente kinderen en hun ouders gesteund in hun voornemen om aan de geloofsroeping vorm en inhoud te geven.

Op 3 juli wordt de volgende doopviering gehouden. Informatie en aanmelding bij de wijkpredikant.

Trouwen

Ine Koevoet & Aiko de Raaf geven elkaar het jawoord op 1 juni. Dat gebeurt in de ochtend op het Stadhuis van Leiden. Vervolgens vragen zij een zegen over hun huwelijk in een dienst van de Leidse Binnenstadsgemeente in het Groene Kerkje van Oegstgeest, aanvang 14.30 uur.

Henk van Steenbergem & Eveline Euser beloven elkaar trouw op 3 juni. De kerkelijke inzegening van hun huwelijk vindt plaats in een kerkelijke viering in de Hooglandse Kerk om 15.15 uur.

Zij schrijven op hun kaart het gedicht van Hans Bouma 'Als een zon, over elkaar op gaan, elkaars lente zijn, seizoen van hoop. Niet gewoon raken, aan elkaar, niet verslijten. Je verwonderen, eindeloos verwonderen, iedere dag weer reden tot vreugde zijn'.

Jan Nauta. Zij schrijven boven hun kaart 'God u bent liefde, bron van leven'.

Op 10 juni trouwen Sven Balfourt & Liesbeth Nauta. De huwelijksinzegening is in de Hooglandse Kerk om 14.45 uur en wordt geleid door de vader van de bruid, de oud-Leidenaar ds.

'Wij trouwen' schrijven Gea Smit & Simon de Groot. Dat gebeurt op 15 juni. De kerkelijke viering begint om 19.30 uur en wordt gehouden in de Marekerk. Zij zetten dit vreugdevolle bericht in het licht van hun bedek 'Vervul ons in de morgen met uw liefde, laat ons van blijdschap juichen, al onze dagen'.

Geboren

Op 7 april is Victor Johannes geboren, de zoon van Elske Burger & Matthijs de Jong. 'Van u komt het leven, van u komt het licht' schrijven zij bij dit wonder van leven.

Op 4 mei werd Jasmijn Charlotte geboren: 'geboren om voor altijd lief te hebben'. Haar ouders zijn Annemieke & Joost van Kempen-Constandse. Zij schreven in het geboortebekend 'zo klein, zo bijzonder, ons kind, Gods wonder'. Van harte onze felicitaties met het aan jullie toevertrouwde leven.

LEREN

Afsluiting Basiscatechese

De basiscatechese-groep gaf bij de voorbespreking het thema 'Blijheid' aan. Ze vragen de volwassenen naar wat hen blij maakt. Zelf gaven ze al wat antwoorden. Ze lopen mee met de kerkenraad en sluiten hun catechese-groep plechtig af. Muzikale medewerking zal er zijn vanuit de jeugd door Renée

Delhaas en op verzoek van de jeugd zal gospelzangeres Truuske van den Berg een paar nummers zingen.

Afsluiting Bewust Geloven

De belijdenisgroep heeft een intense serie avonden beleefd. Spreken over God gaat al snel over jezelf, net als nadenken over de Bijbel je brengt bij actuele situaties. Daarbij zijn we beurte-lings elkaars leraar geworden. We hebben elkaar 'teruggegeven' wat we van elkaar leerden en dat geplaatst in Bijbels perspectief. Zodoende werden we ons steeds meer bewust te geloven...

Bijbelse Kernfiguren

Op 9 juni sluit deze groep het seizoen af om 20.00 uur in het Hooglandsche Huys. Het was een boeiend en wonderlijk creatief avontuur om 'in de huid te kruipen van' een bewonderde Bijbelse figuur, of juist van een gestalte, die je helemaal niet zo ziet zitten.

Andere kringen

De andere kringen zijn intussen het 'zomerreces' ingegaan.

DIENEN

Diaconale Raad

Op 12 april was diaconaal coördinator Ton Snepvangers te gast bij de Raad. In een uitgebreide kennismakingsronde informeerden de raadsleden over de diaconale activiteiten in de LBG. Op zijn beurt leidde hij ons in en door de vele initiatieven en activiteiten van de Diaconie. De uitwisseling was stimulerend en verdiepte de onderlinge betrokkenheid. Vervolgens nam de Raad de lopende zaken door.

Kerkennacht

Op allerlei manieren doet onze gemeente mee aan de Kerken-nacht 2011 op 25 juni. Zie hiervoor pagina 7.

Groet

De Geest waait, goddank ook door onze gemeente en ontmoetingen. De voortekenen van Pinksteren zijn er: mensen die 'in vuur en vlam' raken voor geloofsbezinning, onderlinge ontmoeting en gezamenlijke studie, enthousiasme rond vieringen en verhoogde activiteit rond nieuwe uitdagingen. Zo krijgt onze beleidslijn een prachtige bedding: 'verankerd in het verleden, open voor de toekomst'.

ds. Ad Alblas.

Vieren

Bij de vieringen

Zondag 29 mei is het *Rogate* (bidt). Het gaat dan over het zien en niet-zien van de Verrezenen en de beklemming die het niet-zien kan geven. De heilige overtuiging van de Meester is dat we zullen zien en onze vreugde volmaakt zal zijn. Het thema is dan ook 'Volmaakte vreugde'. In deze viering ronden de deelnemers aan de groep 'Bewust Geloven' hun kring af en doen enkelen belijdenis.

Op Hemelvaartsdag 2 juni vieren we de veertigste paas-dag. Na veertig dagen voorbereiding is dit een parallelle periode voor de verankering van Pasen. De 'Kroningsdag' van de 'Hemelkoning' is een feestelijk gebeuren met wijds Bijbelse vergezichten en mooie muziek.

Zondag 5 juni is het *Exaudi* (luid roepen), om God, om het Koninkrijk van Liefde. Daarbij sluit de wens van de basiscatechisanten mooi aan om een gospelzangeres wat te laten zingen, omdat juist in die muziek het roepen zo heftig doorklinkt. De tekst uit de Bijbel laat ons meeluisteren naar het grote gebed van Jezus, kort voor zijn afscheid gesproken. Daar krijg je koude rillingen bij...

Zondag 12 juni is het de vijftigste dag van Pasen dus pinksterfeest. Dat is gelijk de zeventiende 'Verjaardag' van de Leidse Binnenstadsgemeente, indertijd ontstaan na drie kerksluitingen uit vier samenwerkende geloofsgemeenschappen. We hebben Pinksteren uitgekozen als startdag met het vreugdevolle perspectief van 'de Geest van de Heer die een nieuw begin maakt'. Het thema voor dit jaar is 'De adem van de Geest'.

Op **zondag 19 juni** is dr. E.P. Meijering onze voorganger.

Zondag 26 juni gaan we de 'groene tijd' in, die in november overgaat in de tijd van de grote verwachting (Advent). Deze zondag lezen we Matteüs 10 over het geven van een beker koud water en de beloning daarvoor. Het thema is 'Een beker koud water'. De Leidse Cantorij verleent muzikale medewerking.

Op **zondag 3 juli** lezen we Matteüs 11 over 'Wat onthuld is aan eenvoudigen' en het 'zachte juk en de lichte last' als beeld voor het volgen van de Meester.

Leidse Studenten Ekklesia

Secretariaat: Rapenburg 100, 2311 GA Leiden, 071-5134558, eklesia@solcon.nl, www.eklesia.leidenuniv.nl

Studentenpastores: drs. Elise Woertman (RK), 06-45100439, elisewoertman@hotmail.com; ds. Rob van Waarde (PKN), 06-41935997, robvanwaarde@gmail.com

Participantenpastores: wnd. ds. Henk Schouten (PKN), 071-5218723, schoutendrexhage@hetnet.nl
Academiëpredikante: dr. Christiane Berkvens-Stevelinck (rem.), 020-6714568, c.berkvens@planet.nl

Rekeningnummers: Leidse Studenten Ekklesia: 2635559 t.n.v. Stichting Materiële Voorzieningen LSE te Leiden; Diaconaat: 3313366 t.n.v. Stichting Diaconaal Fonds Hulpverlening LSE te Leiden

LSE-raad: Hans Nuijver, voorzitter@ekkesialeiden.nl, Piet van Poppel, secretaris@ekkesialeiden.nl, Johan de Groot, penningmeester@ekkesialeiden.nl

Hooglandse vieringen

Iedere zondag is er om 11.45 uur een oecumenische viering van de Leidse Studenten Ekklesia in de Hooglandse Kerk. Deze vieringen worden niet alleen door studenten bezocht, maar ook door anderen die aangesproken willen worden in een taal die niet dogmatisch is, maar ook niet vrijblijvend.

Op 29 mei zal Elise Woertman de serie diensten over nieuwe en oude liederen voortzetten met een meditatie over 'De dwaas zegt in zijn hart' (Psalm 14 en 53). Ds. Co Kooman zal op 6 juni preken over het lied 'Als God ons thuisbrengt' (Psalm 126). De overige diensten in juni hebben geen overkoepelend thema. Op 12 juni vieren we Pinksteren; er wordt dan ook belijdenis gedaan. Zondag 19 juni is een jongerendienst met ds. Christiane Berkvens; 26 juni staat genoteerd voor een vrolijke kinderdienst met pastor Japke van Malde. Vanaf 3 juli volgen de zomerdiensten die de voorgangers vrij kunnen invullen. Op 4 september openen we het Academisch Jaar. De gastvoorganger is dan onze oud-pastor en theologiedocente dr. Heleen Zorgdrager.

LSE na veertig jaar op eigen wieden

De LSE, ruim veertig jaar geleden ontstaan uit het werk van de studentenpastores, overweegt als vereniging de toekomst in te gaan. In het vorige kerkblad is verslag gedaan van een gemeenteavond waarin dit besloten werd. Als u dit leest is er een vervolgbijeenkomst geweest tot oprichting van een vereniging. Daarmee wordt de LSE een rechtspersoon waarin de financiën en de democratische besluitvorming goed geregeld zijn. Ook de verhouding tot de kerken vormt een onderdeel van de afspraken.

Gepresenteerd zijn de statuten en het oprichtingsbestuur van de vereniging. Dat bestuur heeft als hoofdopdracht het laten passeren van de statuten en het voorbereiden van bestuursverkiezingen in september. Het kerkelijk palet van Leiden is dan uitgebreid met een zelfstandige 'Vereniging Leidse Studenten Ekklesia'.

Intussen heeft de AK eind maart bewilligd in het verzoek een participantenpastor te mogen beroepen in de vacature van Ranfar Kouwijzer.

Wat is er voor studenten te doen op Rapenburg 100?

De activiteiten gaan van kloosterweekends, vrijwilligerswerk hier of in Ghana, avonden over psychiatrie of criminaliteit, trainingen over kiezen of vrij-zijn, verlies-verwerken, homoseksualiteit, reli-shoppen en bidden, tot de Bijbel voor dummies. Het programma is verkrijgbaar bij het secretariaat op Rapenburg 100, geopend op werkdagen van 9-13 uur, 071-5134558, eklesia@solcon.nl.

Meditatieve viering

Iedere laatste woensdagavond van de maand is er een meditatieve viering voor wie behoefte heeft aan inspiratie, stilte, even op adem komen. We maken gebruik van de meditatieve liederen van Taizé, een klooster in Frankrijk waar jaarlijks tienduizenden jongeren naartoe komen. We beginnen met een vegetarische maaltijd en een gespreksgroep rondom een tekst. De eerstvolgende keer is op woensdag 29 juni op Rapenburg 100.

We beginnen om 18.00 uur met een maaltijd, daarna om ongeveer 19.45 uur gespreksgroep, met ten slotte om 20.30 uur de viering. Informatie en aanmelding bij Elise Woertman: elisewoertman@hotmail.com

Taizégebed

Samen met NSL hebben we iedere tweede dinsdag van de maand een gebed op Rapenburg 100. De eerstvolgende keer is op dinsdag 14 juni van 19.00 tot 20.00 uur. Informatie en aanmelding bij Elise Woertman: elisewoertman@hotmail.com

DARE2GO: 21 juli t/m 13 augustus:

Groepsreis naar Ethiopië voor ongeveer 10 à 12 personen van 17 t/m 24 jaar. Kijk voor meer informatie op www.dare2go.nl.

Ada Buys, Helma van Overbeeke, Hans Nuiver, Renate Tuijten en Annette Bickers als begeleiders van de jongerengroepen

De Jongerengroep in de LSE

Graag willen we u in dit stukje iets vertellen over de jongerengroepen binnen de LSE, zoals we die nu al weer acht jaar kennen. In de geschiedenis van de LSE zijn er gedurende kortere en langere periodes op verschillende manieren groepen geweest voor jongeren tussen de 12 en de 18 jaar. Nadat ze de kinderdienst ontgroeid waren, probeerden ouders hun kinderen nog langer betrokken te houden bij de LSE.

Het waren Johan en Joan van der Weij, die acht jaar geleden startten met een 12+ groep op de manier, zoals we die nu nog toepassen. Eén keer in de maand komen de jongeren samen op Rap 100 tijdens de Ekklesiadienst. We beginnen met een ontmoeting aan de bar; de jongeren drinken iets. Daarna hebben we vaak een gezamenlijk moment waarin het thema wordt uitgelegd en dan gaan we in twee groepen uit elkaar, de 12+'ers en de 15+'ers. Het gekozen thema wordt dan op verschillende manieren uitgewerkt onder begeleiding van een volwassene. Dit kan zijn d.m.v. het lezen van een tekst, verhaal, gedicht, discussie, spel, een stukje film, creatieve activiteiten.

De keuze van de thema's proberen we ook in overleg met de jongeren te doen, door hier bijvoorbeeld tijdens de eerste bijeenkomst van het jaar samen over te brainstormen. De thema's hebben meestal te maken met levensbeschouwelijke onderwerpen: geloven in deze tijd, vriendschap, maatschappij, de LSE en wat zich daar in de gewone diensten afspeelt. Ook proberen we de jongeren actief betrokken te houden bij de LSE door hen te laten helpen bij bijzondere diensten en bij speciale kinderdiensten en feestelijke diensten. Een enkele keer nodigen we een groep uit om iets te vertellen over hun werk bijv. de Mang-go groep.

Ook nemen we de laatste jaren deel aan activiteiten voor jongeren uit andere Leidse kerken. De opstart hiervoor werd gemaakt vanuit De Bakkerij en de laatste twee jaar bereiden we met deze groepen jaarlijks een echte Jongerendienst voor in één van de Leidse kerken. We vinden de ontmoeting heel belangrijk en het samen dingen doen. Daarom koken we ook wel eens samen op Rap 100 of doen we een 'paasspel' op het strand.

Renate Tuijten

Eva Visser, de dochter van Renate, is in de LSE gedoopt, heeft de kinderdiensten meegemaakt en ging toen zij twaalf jaar werd naar de 12+ groep. In het jubileumboekje, dat vorig jaar ter gelegenheid van 40 jaar LSE is verschenen, beschrijft zij haar ervaringen. U kunt het boekje verkrijgen op het secretariaat Rapenburg 100.

Agenda

De vieringen zijn altijd in de Hooglandse Kerk, Middelweg 2, Leiden. Andere activiteiten zijn op het trefcentrum Rapenburg 100, ofwel Rap 100.

zondag 29 mei, 11.45 uur: Liederen

pastor Elise Woertman: De dwaas zegt in zijn hart

zondag 5 juni, 11.45 uur: Liederen

ds. Co Kooman: Als God ons thuisbrengt

zondag 12 juni, 11.45 uur: Pinksteren / belijdenis

ds. Rob van Waarde, pastor Elise Woertman

dinsdag 14 juni, 19 uur, Rap 100, Taizégebed

zondag 19 juni, 11.45 uur: jongerendienst

ds. Christiane Berkvens

zondag 26 juni, 11.45 uur: kinderdienst

pastor Japke van Malde

woensdag 29 juni, 18 uur, Rap 100

Maaltijd en meditatieve viering

zondag 3 juli, 11.45 uur

ds. Henk Schouten

Cluster Binnenstad

Contactadres: dhr.C.van Vliet, voorzitter clusteroverleg,

e-mail: c.vanvliet@xs4all.nl

Netwerk Citykerken Nederland

De clustergemeentes in de Leidse Binnenstad zijn aangesloten bij dit nationale netwerk, dat ook internationale banden heeft. Doelstelling is uitwisseling van ideeën en samenwerking waar mogelijk.

In maart was het netwerk te gast in de Bavokerk in Haarlem. De vraag hoe je kerk-voor-de-stad kunt zijn stond centraal. In Haarlem is gekozen om in de winter de grote Bavokerk te verlaten, aangezien die niet te verwarmen is, en te kerken in de eveneens monumentale Nieuwe Kerk.

Opmerkelijk is de *ontgripping* die in de afgelopen tien jaar heeft plaatsgevonden. Er is in de leeftijdsopbouw een 'bult' tussen 20 en 40 jaar. Het gemiddeld aantal bezoekers van de kerkdiensten is 125. Belangrijk thema is de verhouding 'wijkkerk' en 'citykerk', en een eventuele overgang naar het tweede model. De mogelijkheden daartoe ziet men in de 'Open Huis'-organisatie tijdens de kerstnacht, in het gebruik van de kerk tijdens de Haarlemse Jazzweek, en het Orgelfestival.

Er wordt gezocht naar goede samenwerking met de eveneens op de Haarlemse binnenstad gerichte diaconale activiteiten. De Bavo heeft contacten met het Duitse Osnabrück. Daar is een gebouw vóór de kerk, waar op marktdagen de inloop kan plaatsvinden. Het kerkgebouw wordt multi-cultureel verhuurd en er wordt een toegangsprijs voor bezoekers gevraagd, waardoor het gebouw zichzelf kan bedruipen.

Hervormde Marewijkgemeente

Predikant: ds. T. Jacobs, Edelkarper 28, 2318 NK Leiden, tel. 071 – 8870207, jacobs@marekerk.nl

Scriba: Jan en Tineke Domburg, Loevestein 42, 2352 KP Leiderdorp, tel. 071 – 5897816, e-mail: scriba@marekerk.nl

Penningmeester: P. Jasperse, Oude Singel 92a, 2312 RD Leiden, tel. 071 – 5610122, penningmeester@marekerk.nl

Bankrekeningnr.: 1720266 t.n.v. Hervormde Marewijkgemeente

Wijkkerk: Marekerk, Lange Mare 48, 2312 GS Leiden, tel. 071 - 5121208

Wijkgebouw: Marehuis, Oude Vest 61, 2312 XS Leiden

Beheerder kerk en wijkgebouw: P. Breedijk, tel. 06-57721473

Website: www.marekerk.nl

Kerkelijk jaar

In deze periode mogen wij de hemelvaart van Jezus vieren en de uitstorting van de Heilige Geest. Hierbij twee citaten: 'De hemelvaart van Jezus is in de moderne wereld sinds Copernicus en Galilei het meest aanstotelijke element in het christelijk geloof' (Van Ruler). 'Pinksteren: de belangrijkste huysvredebreuk uit de geschiedenis' (Noordmans).

Uit de gemeente

- Op 31 maart is op 82-jarige leeftijd overleden Cornelis Jan Hoogendijk (Maredijk 34, Leiden). Vorig jaar is op 3 mei zijn echtgenote overleden. Door deze gebeurtenis is er een hernieuwd contact gekomen met de (Mare)kerk. De laatste maanden werd hij verzorgd in verpleeghuis Overrhyn. De ontmoetingen tussen hem en mij waren hartelijk en er was volop ruimte om het geloof te delen. Een dag voor zijn overlijden heb ik met hem uit Psalm 91 gelezen: 'Wie in de schuilplaats van de Allerhoogste is gezeten, zal overnachten in de schaduw van de Almachtige'. In dat vertrouwen nemen wij nu ook afscheid van hem. De rouwdienst was op 6 april op Rhijnhof. Wij wensen de bedroefde familie de troost toe van de Here.
- Op D.V. 6 juni gaan Danilo Agustien en Inge Chrispijn trouwen. De kerkelijke bevestiging en inzegening van hun trouwverbond zal plaatsvinden in een kerkdienst die om 15.15 uur in de Marekerk begint. Langs deze weg wensen wij het bruidspaar een prachtige trouwdag toe en Gods zegen op hun huwelijksleven. Hun adres is Hoflaan 21, 2321 SL Leiden
- Op D.V. 30 juni gaan Bart Sturm en Stijnie de Waard trouwen. Vorig jaar hebben ze beiden de belijdeniscatechese bij mij gevolgd en op Palmzondag belijdenis van het geloof afgelegd. Helaas gaan ze Leiden en dus ook de Marewijkgemeente verlaten. Ze gaan wonen in Delft - ook een hele mooie stad!, weet ik uit ervaring (Spoorsingel 1, 2613 BD Delft). Ik ben blij dat ze in de Marekerk de zegen van God willen vragen over hun huwelijk. De trouwdienst begint om 19.15 uur. Ook jullie alle goeds en zegen toegewenst.

Studieverlof

In het vorige kerkblad heb ik melding gemaakt van mijn studieverlof. Nu wil ik iets schrijven over mijn studieplannen. De eerste helft van mijn studieverlof (30 mei t/m 3 juli 2011) wil ik gaan gebruiken voor verdieping in het pastoraat. De tweede helft hoop ik in jan/febr. 2012 op te nemen. Dan wil ik me gaan verdiepen in de ballingschap en haar gevolg. In de

afgelopen periode heb ik als voorbereiding op m'n studieverlof op het seminarie Hydepark een cursus gevolgd over contextueel pastoraat. Een belangrijk kenmerk van deze benadering ligt in het betrekken van de familie (context) in de ontmoeting met de ander in het pastoraat. Een kernbegrip in het contextuele pastoraat is de veelzijdig gerichte partijdigheid. Een zorg- of probleemsituatie mag nooit vanuit één perspectief worden gezien. Door van een meervoudige zienswijze uit te gaan, wordt de situatie veel genuanceerder en dus eerlijker herbeleefd. Belangrijke namen bij dit onderwerp zijn: Iván Böszörményi-Nagy (hij was een Hongaars-Amerikaanse psychiater en psychotherapeut (1920-2007)), Martin Buber (1878-1965) en Emmanuel Levinas (1906-1995) (twee joodse filosofen).

Als er pastorale of andere vragen zijn in mijn afwezigheid kunt u contact opnemen met oud. Gerrit Sirag (071-5892028 / gerritsirag@hotmail.com) of met het scribaat Jan & Tineke Domburg (071-5897816 / scriba@marekerk.nl).

ds. Ton Jacobs

Belijdeniscatechisatie Marekerk 2010-2011

"Ik ben de Weg", zegt Jezus in het Johannesevangelie. Een deel van die Weg bewandelt eenieder die ervoor kiest om openbare belijdenis van zijn of haar geloof af te leggen. Toch bewandelt ieder mens die weg op zijn of haar manier. Er kunnen verschillende redenen zijn waardoor je de keuze hebt gemaakt om te beginnen aan een jaar belijdeniscatechisatie. Hoe mooi is het om met een groep mensen te praten over die redenen, om te praten over wie God voor jou is? Niet dat God steeds iemand anders is, Hij is immers altijd dezelfde, maar

De twintig jonge mensen die zondag 17 april in de Marekerk belijdenis hebben gedaan

wel is het belangrijk erachter te komen wie God (voor jou) is als je belijdenis wilt gaan doen.

Dit jaar heeft een groep van twintig(!) jonge mensen belijdeniscatechisatie gevolgd bij dominee Jacobs. Het was prachtig om samen met zo een grote groep een jaar met God bezig te zijn. Zoveel mensen bij elkaar is niet altijd even praktisch, maar door het afwisselen van gesprekken met de hele groep en gesprekken in subgroepjes was het toch goed te overzien. We hebben dit jaar veel geleerd, met een lach op zijn tijd, wat maakt dat het jaar een passende voorbereiding was op de belijdenisdienst op Palmzondag. Het was prachtig voor ons om ten overstaan van een overvolle kerk 'ja' te mogen zeggen, dus we danken God en u voor de mooie dienst!

Boudewijn Bakker

Missionair Stadswerk

Missionair ouderling Marewijkgemeente:

Herman Paul, hermanpaul@gmail.com

Krimp zonder kramp

Het carillon in de toren klingelt vrolijke paasliederen, als ik de First Presbyterian Church in San Diego binnenloop. Het is één en al feestelijkheid, op deze Eerste Paasdag. Het kerkkoor jubelt een introïtus en de organiste trekt alle registers open als zij Widors Toccata in F door het gebouw laat schallen. Ik glimlach en moet denken aan wat ik, enkele dagen terug, in een Amerikaanse krant las: 'Easter is the big day when the church choirs are decked out, the banners are unfurled, the organ music rolls and the pastor delivers a powerhouse sermon.'

Toch zit de kerk allesbehalve vol. Dat komt, begrijp ik na afloop tijdens de koffie, doordat een kerk in downtown San Diego hetzelfde proces doormaakt als kerken in, bijvoorbeeld, hartje Rotterdam. Omdat niemand wil wonen in een binnenstad die door zakenlui, toeristen en zwervers wordt geannexeerd, verdwijnen kerkleden – gezinnen voorop – in groten getale naar de buitenwijken. Wat ooit één van de grootste kerken van de Verenigde Staten was, is nu een middelgrote, sterk vergrijzende gemeente.

Agenda

- Zondag 29 mei
's Morgens zal binnen het kader van ons doopproject in het bijzonder stil worden gestaan bij de vierjarigen van onze gemeente.
- Donderdag 2 juni - Hemelvaartsdag
's Morgens hebben wij het kroningsfeest van de Here Jezus te vieren in een kerkdienst.
- Maandag 6 juni – om 15.15 uur trouwdienst in de Marekerk van Danilo Agustien & Inge Chrispijn
- Zondag 12 juni – Pinksteren
De morgendienst is in samenspraak met de werkgroep missionair stadswerk voorbereid. MareVocale zal ook haar medewerking aan deze dienst verlenen.
- Woensdag 15 juni – ouderendag. Op deze dag gaan wij met de ouderen van onze gemeente een dagje naar Noord-Holland (de oudste groenteveiling van Nederland: Broek op Langedijk).
- Vrijdag 24 juni – kerkennacht. Samen met andere kerken in de binnenstad zijn wij 's avonds tot 24.00 uur open. Op deze wijze willen wij mensen iets laten meemaken van kerk-zijn in de stad.
- Donderdag 30 juni – om 19.15 uur trouwdienst in de Marekerk van Bart Sturm & Stijnie de Waard

Welke emoties dit proces van verandering losmaakt, valt in één à twee gesprekjes niet te peilen. Maar wat mij opvalt, is hoe nuchter de gemeente op de nieuwe situatie lijkt in te spelen. Gemeenteleden die vroeger catechisatie gaven, draaien nu mee in de Ladle Fellowship, die maaltijden verstrekt aan daklozen in de omgeving van het kerkgebouw. Dat is wennen, vertelt een vrouw die al sinds haar vierde in 'First Pres' komt. Maar, zegt ze, wij geloven dat God dit op onze weg plaatst.

Bovendien – dat spreekt mij aan – probeert de gemeente in grote verbanden te denken. Het gaat niet om hun kerkgebouw aan Date Street; het gaat om God die met San Diego een plan heeft. Uitdrukkelijk stelt de gemeente op haar website: Wij zijn niet meer zo groot als vroeger en weten niet hoe het in de toekomst zal gaan. Maar dat geeft ook niet. Het past bij het christelijk geloof om te zeggen: wij zijn niet meer wie we waren en weten nog niet wie wij zullen zijn (1 Joh. 3,2). Daags erop, in het vliegtuig terug naar Schiphol, denk ik aan onze Leidse gemeente en aan de PKN-map met 'kansrijke modellen voor de missionaire gemeente'. Eén van die modellen is de 'krimp-zonder-krampgemeente'. Wat dit betekent, laat de kerk in San Diego zien. Aan haar vroegere glorie herinnert nog slechts de daverende orgelmuziek. Maar de achterblijvers lijken niet verbitterd. Opgewekt staan ze in de keuken brood te snijden voor de daklozen die zo dadelijk komen eten. Kunnen we hier in Leiden iets van leren?

Herman Paul, missionair ouderling

Maranathawijk

Wijkpredikant: vacant

Consulent: zie bij Vredeskerk

Scriba: mw. E.J.F. Venekamp-van Hal, Hoge Morsweg 63, 2332 HH, tel.: 5767607,

e-mailadres: e.venekamp@12move.nl

Giro Protestantse Maranathawijkgemeente Leiden: 240776, ten name van Protestantse Maranathawijkgemeente Leiden

Wijkkerk: Vredeskerk, Van Vollenhovenkade 24, 2313 GG

Intenet: www.vredeskerk-leiden.nl

Kerkdienst op internet: www.kerkomroep.nl

Wijkcentrum: Topaaslaan 23

Beheerder Wijkcentrum: dhr. K. Bakker, Smaragdlaan 45, tel.: 5765158

Teksten zonder ondertekening zijn afkomstig van de scriba.

Periode vóór Pasen

Iemand heeft de Maranathawijkgemeente wel eens getypeerd als een diaconale gemeente. Dat klopt, zeker als je kijkt naar de diaconale activiteiten in de tijd vóór Pasen:

Paasbrodenactie van de Bakkerij

Onze diakenen hebben vanuit de Vredeskerk meegewerkt aan de verkoop van de paasbroden. Henk Middelkoop kon een bestelling van 32 broden noteren.

Paasgroetenactie

Ook aan de paasgroetenactie werd door onze gemeente meegewerkt. Vanuit heel de Protestantse Kerk in Nederland hebben gemeenteleden kaarten met paasgroeten gestuurd aan gevangenen in binnen- en buitenland en aan mensen en organisaties, die vaak onder moeilijke omstandigheden zich inzetten voor een betere wereld. Zowel justitiepastores als de Stichting Epafra benadrukken dat groeten zeer gewaardeerd worden en de mensen goed doet.

Gemeentemaaltijden in de weken voor Pasen

In de 6 weken vóór Pasen hebben wij traditiegetrouw op woensdagavond onze gemeentemaaltijden gehouden. Wat hebben we een goede avonden gehad! Mensen die wat minder goed ter been waren, werden opgehaald, anderen kwamen zelfstandig naar de Wijkplaats. De menu's waren gevarieerd: van boeren-

Mevrouw Niggebrugge is blij verrast met de opbrengst van de gemeentemaaltijden voor De Schuilplaats

koolstampot tot erwtensoep en van nasi met saté tot spaghetti met gehaktballetjes. En om helemaal compleet te zijn: op het menu stonden ook nog andijviestampot en kippenpoot met gekookte aardappelen. Dus voor elk wat wils. Soms leidde dat tot spannende taferelen in de keuken van Jacintha. Maar het is altijd goed gegaan en lekker dat het was ..... !

Gemiddeld waren er 25 personen per avond, die met elkaar zorgden voor een netto opbrengst van € 569,- (hier zijn de kosten dus al van af!). De kerkenraad had vooraf al besloten dat de opbrengst verdubbeld zou worden. Dat betekende dat Sam Anes, onze diaken, op woensdag 20 april een bedrag van € 1.138,- aan mevrouw Niggebrugge van de Stichting De Schuilplaats kon overhandigen. Mevrouw Niggebrugge had de laatste avond meegegeten en ook iets verteld over het project. Ze was erg blij met het geschonken bedrag: het betekende letterlijk weer voor een aantal maanden een warme maaltijd voor dak- en thuislozen (één maal per week). Aan het einde van elke maaltijd hielden we een kort avondgebed.

Jacintha, heel hartelijk bedankt voor al je inspanningen!

Als het aan ons ligt: volgend jaar weer!

Benoeming kerkelijk werker

We hopen spoedig tot een afronding te komen. Het centrale college van kerkrentmeesters moet nog een gesprek met de kandidaat hebben die we op het oog hebben over de salarisschaal maar dat behoort niet tot problemen te leiden.

Dienst in Schouwenhove op 27 april

Na een gedegen voorbereiding werd op 27 april weer de eerste dienst in Schouwenhove gehouden na het emeritaat van ds. Rooze. Schouwenhove is geen zorgcentrum maar een serviceflat voor ouderen, dus geestelijke zorg wordt niet vanuit de serviceflat geleverd. Maar er zijn wel actieve bewoners in Schouwenhove die contact hebben opgenomen met ds. M. Driessen van de VVP en onze wijkgemeente.

We zijn een paar keer met elkaar om de tafel gaan zitten. Er moest nog heel wat geregeld worden omdat de kerkelijk betrokken bewoners uit Schouwenhove in het vervolg graag wat meer diensten in Schouwenhove zouden willen.

Data voor de rest van het jaar zijn de woensdagen 15 juni, 21 september, 19 oktober en 16 november. Op jaarbasis zullen 4 diensten door de Maranathawijk ingevuld worden en voor de overige diensten zullen gastpredikanten gevraagd

worden. Aan het College van Kerkrentmeesters is gevraagd de financiering hiervan voor zijn rekening te nemen. De directie van Schouwenhove stelt de zaal ter beschikking en zorgt voor de koffie en het klaar laten zetten van de zaal. Ambtsdragers en vrijwilligers uit de Maranathawijkgemeente en een aantal bewoners uit Schouwenhove ondersteunen het geheel. En de goede voorbereiding heeft geresulteerd in een prima verlopen dienst op 27 april. Het zaaltje zat met bijna 30 mensen helemaal vol. Ds.Wassenaar was onze voorganger. Ds.Wassenaar stelde dat wij net zoals de Efeziërs vandaag werden opgeroepen om ons in te spannen om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest ons geeft: één lichaam en één geest, zoals we één hoop hebben op grond van onze roeping, één Heer, één geloof, één doop, één God en Vader van allen, die boven allen, door allen en in allen is. En "Laat Schouwenhove daarom een ruimte zijn waar we in eenheid schouwen naar het Goddelijke en zeker ook naar elkaar."

Na de dienst was er een gezellig samenzijn met koffie. De diensten in Schouwenhove worden gezien als aanvullingen op de reguliere zondagse diensten. Hier kunnen helaas niet alle betrokken kerkleden gebruik van maken in verband met de zorgbehoefte van diverse bewoners.

De volgende dienst in Schouwenhove vindt plaats op 15 juni

In deze dienst zal ds.M.Driessen voorgaan.

De volgende viering van het Heilig Avondmaal in Robijnhof is eveneens op 15 juni

Hierin gaat voor ds.H.Schouten.

Inloopmiddagen

De inloopmiddag van 14 april bracht een behoorlijk aantal gemeenteleden naar de Wijkplaats. Het programma gaf aan dat er een lezing gehouden zou worden over de Tweede Wereldoorlog. En de bezoekers van de inloopmiddagen hebben vrijwel allemaal de Tweede Wereldoorlog min of meer bewust meegemaakt.

Naast de gezellige ontmoeting met elkaar en onder het genot van een kopje koffie met een koekje vertelde Bert Stroo over zijn ervaringen en zijn verzameling documenten en voorwerpen uit de oorlog.

Op een groot aantal tafels lag het een en ander uitgesteld.

Overzicht van de tentoongestelde documenten en voorwerpen uit WO-II

Agenda

15 juni, 14.30 uur viering Heilig Avondmaal in Robijnhof

15 juni, 15.00 uur kerkdienst in Schouwenhove

inzending kopij vóór 13 juni bij de heer K. Bakker, Smaragdlaan 45, 2332 JN Leiden, kbakker2@casema.nl

Het kijken naar de voorwerpen en boekjes riep bij de meeste bezoekers herinneringen op die met elkaar gedeeld werden.

15 september 14.30 uur zal Lia van der Laan een diashow verzorgen van haar sponsorreis naar Ethiopië in februari. Zij heeft daar haar 'sponsorkind' bezocht.

Pastoralia

Soms krijgt de scriba een brief of telefoontje van een gemeentelid (of een kind daarvan) die haar verdrietig stemt. Bijvoorbeeld als aangegeven wordt dat vader of moeder (haast) nooit bezoek van de kerk (de dominee) heeft gehad. Soms wordt daar dan nog bij vermeld: "en voor bijdragen weten ze (wie zijn dan ze?) je wel te vinden.

Je gaat dat dan natuurlijk uitzoeken. En wat blijkt dan heel vaak: betrokkene heeft zelf aangegeven bezoek niet meer op prijs te stellen of een felicitatie bij de verjaardag niet te willen ontvangen. Vaak weten kinderen dat dan niet. Of betrokkene heeft een heel ander verwachtingspatroon van bezoekwerk door dominee of kerkelijke medewerkers.

Binnen onze wijk is het zo geregeld dat nieuw ingekomen gemeenteleden een brief krijgen met de eerste contactgegevens. Mocht men bezoek (van welke aard dan ook) op prijs stellen, dan is een berichtje naar de scriba voldoende. Datzelfde geldt voor de overige gemeenteleden. De scriba weet altijd wel iemand te vinden die bezoekjes kan afleggen. En als we een nieuwe kerkelijk werker en / of predikant hebben, wordt die natuurlijk ook ingeschakeld.

Collectemomenten

Bij het kerkblad zit regelmatig een verzoek om een financiële bijdrage voor diverse soorten van kerkelijk werk (o.a. vrijwillige bijdrage, eigen wijkwerk, solidariteitskas, kerkblad, kerstactie, diaconale bijdragen). Kerk in Actie heeft ons verzocht een aantal keer per jaar het adressenbestand van onze gemeente te mogen aanschrijven. Kerk in Actie stuurt de brieven uit onze naam rechtstreeks aan onze adressen van het SMRA-bestand. De kerkenraad en de diaconie maken de acties van tevoren in de gemeente bekend.

Kerk in Actie gaf acht collectemomenten aan. Voor dit jaar heeft onze kerkenraad gekozen voor de volgende twee collectes van Kerk in Actie:

de pinksterzendingsweek	postdatum 7 juni
werelddiaconaat	postdatum 16 oktober

Giften

Kerkdienst Schouwenhove (na aftrek onkosten): € 80,-.

Vredeskerk

Predikant: dr. G.J. Venema, Van den Brandelerkade 24, 2313 GW Leiden, tel. 071 – 5137919, dominee@venema.eu

Scriba: mw R. Smit, p/a Vredeskerk, Van Vollenhovenkade 24, 2313 GG Leiden, scriba@vredeskerk-leiden.nl

Penningmeester: Th. Weizenbach, Van Vollenhovenkade 5, 2313 GG Leiden, tel. 071 – 5149092

Bankrekeningnr.: 8285572 t.n.v. Protestantse wijkgemeente Vredeskerk

Wijkkerk: Vredeskerk, Van Vollenhovenkade 24, 2313 GG Leiden, tel. 071 - 5142317

Koster/beheerder: H. Holswilder, hholswilder@hotmail.com

Wijkcentrum 'Staalwijk': Herenstraat 45, 2313 AF Leiden, tel. 071 – 5143666; verhuur via mw. J. van Rossen, tel. 071 – 5128692, staalwijk@vredeskerk-leiden.nl

Website: www.vredeskerk-leiden.nl

Gedachtenis

Binnen de gemeente zijn sommige mensen bekend bij velen, anderen leven stil op de achtergrond. Peter Schoorl behoorde tot de laatsten. Hij kwam met regelmaat op zondag in de kerk maar contact krijgen was moeilijk; niet omdat hij in een hoekje ging zitten, maar omdat hij aan de ziekte van Huntington leed. Een zeldzame ziekte die de hersenen aantast en niet bestreden kan worden. Van een goede vriendin van hem weten we dat de diensten op zondag veel voor hem hebben betekend. Hij nam de orde van dienst mee om na afloop aan haar te laten zien en als het mogelijk was vertelde hij erbij. Peter is gestorven in zijn eigen woning, in de Mahlerstraat. Zijn gedachtenis zij ons tot zegen.

Op 29 maart is overleden Henri Willem Pera. De heer Pera is 85 jaar oud geworden. Samen met zijn vrouw kwam hij zeer regelmatig in de Vredeskerk en hij had goede vrienden binnen onze gemeente. De laatste tijd was de gang naar de kerk niet meer mogelijk. Hij raakte aan zijn huis aan de Apolloaan gebonden en raakte ook aangewezen op de dagopvang in verzorgingshuis Zuydtwijck. Toen ook dat niet meer ging, en intensievere verzorging noodzakelijk werd, ging zijn conditie snel achteruit tot het moment van zijn overlijden. De afscheidsdienst is gehouden in de Vredeskerk, op 5 april. De gedachtenis van Henri Pera zij tot zegen van zijn vrouw, hun kinderen en van ons, als gemeente van Christus, waarin zijn naam niet zal worden vergeten.

Geboorte

Vrolijk bericht: er zijn twee meisjes geboren! Op 14 april kwam ter wereld: Johanna Margaretha, dochter van Dirk Zwitter en Gerdien Hoekerswever (De Goejestraat 67). De komst van Maartje was de afsluiting en ontlading van een lange periode. Gerdien en Dirk hebben met hart en ziel toegeleefd naar dit moment. We wensen hen dan ook geluk met intense gevoelens van vrolijkheid en dankbaarheid tegelijk!

Op 5 mei werd geboren: Femke Josefiën, dochter van Bas en Relinde Kremer, zus van Hugo (Hugo van Woerdenstraat 19). Het is geweldig om op bevrijdingsdag het leven te begroeten! We wensen Femke en haar ouders en grote broer toe dat haar leven gezegend zal zijn met de vrijheid die God zijn mensenkinderen schenkt.

Geslaagde plantenmarkt

Op 7 mei vond op het plein voor de Vredeskerk de jaarlijkse perkplantenmarkt plaats. Dankzij de grote inzet van vele vrijwilligers kunnen we met elkaar terugkijken op een zeer geslaagd evenement! Per saldo heeft de plantenmarkt een bedrag van ongeveer € 1.200,- opgebracht. Een prachtig resultaat! Het geld komt ten goede aan de Vredeskerk – een open huis midden in de wijk.

Samen het geloof bewaren en uitdragen

Na het afscheid van Martin Vreeken begroeten wij Evert Wolters als nieuwe voorzitter van de kerkenraad. Evert is 35 jaar en woont met zijn vrouw Adrie Seldenrijk aan de Hogewoerd in Leiden. Hij werkt in Den Haag bij het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING). Hieronder stelt Evert zich graag aan u voor.

“Na kerkelijk ‘shoppen’ in de eerste periode van mijn studententijd (Vredeskerk, Binnenstad, baptisten, christelijk gereformeerd, remonstranten) ben ik vanaf de nazomer van 2003 regelmatig in de Vredeskerk gaan kerken.

Bij ons huwelijk in 2007 hebben mijn vrouw Adrie en ik samen voor de Vredeskerk als ‘onze’ kerk gekozen. We voelden

ons op onze plaats in de diversiteit en ruimte van de Vredeskerk. Wat ons erin aansprak, en nog steeds aanspreekt, is wat je misschien wel een 'ouderwetse' nauwgezetheid en aandacht voor Bijbeluitleg kunt noemen. Zonder dat dit overigens leidt tot verkondiging die niet van deze tijd is, integendeel. Ik vind het fantastisch dat het geloof hier juist door vernieuwing levend wordt gehouden. Ik voel me daardoor thuis in de tijd waarin ik leef en tegelijk verbonden met de generaties die ons voorgingen.

Doordat ik op een gegeven moment toetrad tot het Muzikaal Liturgisch Overleg (MLO), waarin wordt nagedacht over de vormgeving van de eredienst, heb ik ervaren hoe die aandacht die ik zo kenmerkend vond voor de prediking in de Vredeskerk, veel verder gaat. Ze richt zich ook op de liturgie als geheel; op de rol die ambtsdragers en gemeente in de dienst spelen, op de rol van muziek in de eredienst, en niet te vergeten, ook op de uitvoering van die muziek.

Van het één kwam het ander: na het MLO, kwamen de loun-gemiddagen voor (grofweg) drukke dertigers-veertigers (ook bekend als 'Druk-druk-druk-spiritueel'), en sinds eind 2010 de kerkenraad, om in februari 2011 Martin Vreeken op te volgen als voorzitter. Toen merkte ik dat zo'n zeven jaar regelmatige kerkgang je nog lang geen volledig beeld hoeft te geven van wat er in de kerk allemaal aan activiteiten plaatsvindt.

Behalve een plaats waar mensen hun geloof met elkaar beleven, is de kerk ook een gemeenschap waar mensen hun levens met elkaar delen. En dat zie je heel goed als je er verder induikt.

Ik heb ja gezegd tegen het voorzitterschap van de kerkenraad omdat ik de kerk een warm hart toedraag en heel graag wil bijdragen aan haar voortbestaan in deze tijd. Ik denk ook dat de kerk veel voor de samenleving kan betekenen, juist

Rondom de eredienst

Op **zondag 29** mei vieren we de dienst in samenwerking met de Vereniging van Vrijzinnige Protestanten. Voorganger is de predikant van de VVP, dominee Marjan Driessen.

Zondag 5 juni is dominee John Boon, predikant van Oecumenische geloofsgemeenschap Merenwijk, gastvoorganger.

Zondag 12 juni vieren we Pinksteren, de vijftigste dag na Pasen en daarmee de voltooiing van het feest van de Opstanding. We lezen dan het slot van de korte cyclus uit Genesis, en wel het hoofdstuk over de torenbouw van Babel (Gen. 11). Het is een dienst voor jong en oud; voorganger is dominee Venema.

Zondag 19 juni is mw. Sity Smedinga, diaconaal werker Zuidwest, gastvoorganger.

Een bijzondere dienst op **zondag 26 juni**: de jongeren van de jeugdkapel hebben in de voorafgaande weken hard gewerkt aan de voorbereiding van deze dienst, en zij zullen in de dienst zelf een actieve rol hebben! Voorganger is dominee Venema.

Met een hartelijke groet, dominee René Venema

omdat ze – in al haar feilbaarheid – een andere gemeenschap voorstaat dan we in de samenleving vaak zien. En: ik geloof de getuigen van de paasmorgen en deel de hoop van de kerk voor de wereld.

Als voorzitter zie ik het als mijn taak om mensen in en rondom de Vredeskerk aan het woord te laten komen, om daardoor samen verder te bouwen aan onze kerk.

Dat ten eerste 'gewoon' door het leiden van de vergaderingen van de kerkenraad. Het valt me daarbij elke keer weer op met hoeveel enthousiasme, eensgezindheid en humor die vergaderingen verlopen. Het is kortom een voorrecht om daaraan een bijdrage te mogen leveren. En het levert ook veel energie op. Ik kom keer op keer met meer energie van zo'n vergadering thuis dan op het moment dat ik – meestal na een dag werken – aan het begin van de avond de deur uit ga om te gaan vergaderen.

Ten tweede hoop ik dat ik de komende tijd buiten die vergaderingen om ook meer en meer mensen zal leren kennen. Zo kan ik ook met hen in gesprek zijn over wat er nodig is in onze kerkelijke gemeenschap. Dat kunnen we dan – in of buiten de kerkenraad – vertalen in acties. Ook hoop ik dat de mensen mij steeds beter zullen leren kennen, zodat ze mij makkelijk weten te vinden. Dit was hopelijk alvast een eerste stap."

Wilt u naar aanleiding van de bijdrage van Evert Wolters reageren? Reacties zijn van harte welkom op ejmwolters@hotmail.com.

Protestantse wijkgemeente Leiden Zuidwest

Predikant: Piet Warmenhoven, tel. 071 – 3100007, pietwarmenhoven@gmail.com
Jongerenwerker: Pieter Nauta, tel. 06 81494568, jop.leidenzuidwest@gmail.com
Missionair-diaconaalwerker: Sity Smedinga, tel. 06 81118017, ssmedinga@steknet.nl
Ouderenwerker: Rinske Scholten, tel. 06 39771287, scholten.rinske@gmail.com
Scriba: H. van der Vlist, Tommy Dorseykade 1, 2324 LB Leiden, tel. 071 – 5790677
Penningmeester: mw E.T. van der Vlist-Zandstra, Tommy Dorseykade 1, 2324 LB Leiden, tel. 071 – 5790677
Bankrekeningnr.: 534930 t.n.v. penningmeester Protestantse wijkgemeente Leiden Zuidwest
Geluidsofname vieringen: Siem Roosendaal, Jacob van Campenlaan 100, 2321 GG Leiden, tel. 071 – 5728274
Wijkkerk: Antoniuskerk, Boshuizerlaan 11, 2321 TS Leiden (vieringen: zondag 09.15 uur)
Wijkcentrum: 'De Verdieping', Stevensbloem 269, 2331 JD Leiden, tel. 071 – 8882393
Website: <http://leidenzuidwest.protestantsekerk.net>

Meditatie

Sagra Familia

Na de veertig dagen voor Pasen komen we nu in de tijd van Pasen tot Pinksteren, vijftig dagen. Na veertig van die vijftig dagen is het feest van de Hemelvaart en tien dagen later Pinksteren, afgeleid van pentekoste, Grieks voor vijftig.

Historisch weten we eigenlijk niets, er zijn alleen de christelijke bronnen en

die verschillen erg. Hopelijk zoekt u daar uw inspiratie niet, want dat is een wankel basis.

Wat mij wel erg aanspreekt is de overgang: elf sidderende discipelen verscholen in een bovenkamer, totaal ontredderd want zij hebben hun Jezus in de steek gelaten en zijn gevluht, of in het geval van Petrus nog erger, die heeft hem vloekend en zwerend verloochend. Wat er ook gebeurd is en hoe dat ook uitgelegd wordt, in elk geval is in die vijftig dagen dit gebeurd: die elf angsthazen op hun bovenkamertje zijn veranderd in apostelen die in enkele eeuwen met hun geloof de hele wereld hebben veroverd. Wie moeite heeft met de wonderen die beschreven worden, mag daaraan best eens twijfelen. Maar die moet dan wel dit verander-wonder van de elf leerjongens van Jezus verklaren. En of dat nou een minder groot wonder is....? Dat vind ik eigenlijk niet.

Hemelvaart is prachtig: tuur niet naar de hemel, kijk (naar de mensen) om je heen! Jezus is weg, je ontmoet hem in de mensen en onder de (minsten der) mensen. En Pinksteren is het eindeloze feest van wat er gebeurt met kleine ongeloofwaardige, af en toe onmogelijke mensen als God bezit van ze neemt en ze gebruikt, soms zonder dat ze dat zelf beseffen, meestal tot hun eigen grote verbazing!

Piet Warmenhoven

15 mei: Dienst met jongeren over Noach

Deze dienst is samen met een aantal jongere gemeenteleden voorbereid. We vierden een kerkdienst die er net wat anders uitzag dan gebruikelijk. Begin mei zijn we al met een groepje jongeren bij elkaar geweest in de Verdieping om een verbeelding te maken bij het verhaal. Hoe beeld je dit verhaal nu uit? Met wat rondspeuren op het internet kwamen we een aantal bruikbare afbeeldingen tegen. Vervolgens hebben de jongeren daarvan een collage met powerpoint gemaakt. In de dienst lazen we met elkaar het verhaal van Noach die van de Heer de opdracht krijgt om een ark te bouwen. Tijdens de lezing zijn de afbeeldingen op een groot scherm vertoond. Zo hebben we niet alleen naar het verhaal geluisterd, maar er

ook met elkaar op een andere manier naar gekeken. Naast het orgel speelden een aantal jongeren piano en drums. Uiteraard zongen we met elkaar uit het liedboek, maar ook een paar liederen die de jongeren zelf hadden uitgekozen.

Pieter Nauta

Openbare geloofsbelijdenis op 5 juni

In de dienst van 5 juni zal Nicolette van der Vlist belijdenis doen van haar geloof. Dit is heel bijzonder, niet in de laatste plaats omdat het een tijd geleden is dat er iemand in onze gemeente belijdenis heeft gedaan. Een dappere stap, omdat zij als enige in deze dienst belijdenis doet. Uiteraard zullen familie, vrienden en een meelevende en verheugde gemeente om haar heen staan die dag. Tijdens de dienst zullen we met elkaar een aantal Taizé-liederen zingen, omdat het bezoek afgelopen najaar aan de gemeenschap van Taizé een bijzondere indruk heeft achtergelaten. In deze dienst zullen Pieter Nauta en Piet Warmenhoven samen voorgaan.

Pieter Nauta

Themaochtend

Op 15 juni is er weer een themaochtend van 10.00 – 12.00 uur in de Verdieping.

Ik krijg zo nu en dan de vraag: wat houdt jouw functie in? Wat is diaconaal missionair werk?

Daar wil ik het deze ochtend over hebben. U bent van harte welkom op deze ontmoeting met koffie en thema, of u nu in de Stevenshof woont, in Zuidwest of elders.

Sity Smedinga

Mantelzorgontmoeting

Op 29 juni is er van 10.00 – 12.00 uur weer een mantelzorgontmoeting in de Antoniuskerk.

Mede de zorg dragen voor een partner, vriend of familielid is naast bijzonder soms ook intensief.

Deze maandelijkse mantelzorgontmoeting is een plek om je verhaal aan elkaar te kunnen vertellen, om tips aan elkaar door te geven en om het gevoel te hebben ik sta niet alleen.

De afgelopen twee keer hebben we gemerkt dat het helpt om vrijuit te kunnen praten over dat wat je meemaakt.

Bent u mantelzorger, of kent u iemand die mantelzorger is, weet dan dat u van harte welkom bent.

Sity Smedinga

Bijenproject Eritrea

In het vorige kerkblad heeft u kunnen lezen over het bijenproject voor oorlogsslachtoffers in Eritrea.

Tijdens de Veertigdagentijd hebben wij gespaard voor dit project. Elke week kregen we wat informatie te horen, konden we sparen in de bijenmand of honingproducten kopen.

We hoopten na afloop van de Veertigdagentijd € 500,- over te kunnen maken aan De Bakkerij.

Dit bedrag is ruimschoots overtroffen, er is n.l. € 873,- bij elkaar gespaard, inclusief het bedrag dat per bank is overgemaakt en de collecte in de Statenhof.

Een geweldig resultaat, waarvoor wij u heel hartelijk danken!

Maarten Pronk en Els van der Vlist

In memoriam Dirk Cornelis Elie Schaay

Weesp, 18 augustus 1923 – Leiden, 31 maart 2011

Dick Schaay is door twee kordate apostolische tantes opgevoed en werd hovenier, met hart en ziel. Na de oorlog keerde hij bewust naar het Apostolisch Genootschap in Weesp terug en trouwde er ook.

Agenda

1 juni Bijbeluur, 15.30 uur - Statenhof

7 juni Contactmiddag voor ouderen, 14.30 uur - Antoniuskerk

9 juni Bijbelkring, 10.00 uur - Antoniuskerk

9 juni Bijbelkring, 13.30 uur - Verdieping

10 juni OJA, 19.15 uur - Verdieping

15 juni Themaochtend, 10.00 uur - Verdieping

17 juni Bijbeluur, 14.30 uur - Rijn en Vliet

19 juni Jeugdkerk, 11.30 uur - Verdieping

24 juni Maaltijd en levensvragen, 18.00 uur - Verdieping

29 juni Mantelzorgontmoeting, 10.00 uur - Antoniuskerk

Het huwelijk bleef kinderloos. Een mooie betrekking bracht hem naar Leiden, maar in de apostolische gemeente hier vond hij zijn weg niet en zijn huwelijk strandde. Later hertrouwde hij met Sjoerdje Hagen en had met haar goede jaren. Hij werd gedoopt en hervormd.

Dick was geen prater, maar wist alles over de natuur. Hij schreef vele dagboeken vol met een fijn schuin schrift. De laatste jaren werd hij verpleegd in Rijn en Vliet, later Zuydtwijck. Sjoerdje bleef in de Apollolaan wonen. Op Rhijnhof lasen we over Gods liefdevolle zorg voor de bloemen in het veld. Aan die God vertrouwen wij hem toe.

Piet Warmenhoven

In memoriam Helena Johanna Trijnette Berkemeier – Neijenhuis

15/2/1928 – 8/5/2011

Het leven was niet altijd gemakkelijk voor Leny, maar ze was er de vrouw niet voor om bij de pakken neer te gaan zitten. Vol overgave deed ze allerlei vrijwilligerswerk, jarenlang was ze diaken in de vroegere Bevrijdingswijk. Ondanks dat ze het zelf niet breed had was er altijd wat lekkers bij de koffie. Leny was eigenzinnig, aarzelde nooit om haar mening te geven. Haar lichaam kon haar de laatste jaren niet meer bijbenen. Noodgedwongen moest ze werkzaamheden neerleggen en dat viel niet mee. Na weer een val en een longontsteking kwam het overlijden toch nog plotseling. Onder aanwijzingen voor haar afscheidsdienst had ze geschreven: 'God heeft ons geen kalme reis beloofd, maar wel een behouden aankomst.'

Rinske Scholten

Van de penningmeester

In de maanden maart en april is voor het wijkfonds € 1.267,08 ontvangen.

De contante ontvangst is: via Rinske Scholten € 10,00

De avondmaalscollecte bij de Statenhof heeft € 120,00 opgebracht.

Overige bedragen zijn per giro ontvangen. Namens de wijkkerkenraad hartelijk dank.

Els van der Vlist (Gironummer 534930)

Oecumenische geloofsgemeenschap Merenwijk

Pastores:

pastor J.A. van der Bie, p/a Watermolen 1, 2317 ST Leiden, tel. 071 – 5220655, ja.vanderbie@planet.nl,

ds. J.F. Boon, p/a Watermolen 1, 2317 ST Leiden, tel. 071 – 5222723, j.f.boon@hetnet.nl

mw. ds. E.S. Smidt, p/a Watermolen 1, 2317 ST Leiden, tel. 071 – 5284909, e.s.smidt@hetnet.nl

Wijkerkenraad:

voorzitter ds. J.F. Boon, j.f.boon@hetnet.nl; scriba O. Bloem, w.aalders@hccnet.nl

Algemene Kerkelijke Merenwijkraad:

voorzitter mw. Ingrid (I.J.A.M.) Weitenberg, p/a Watermolen 1, 2317 ST Leiden,

tel. 521.19.63, ingridjam@hotmail.com, secretaris mw. A.J. Delleman, ajdelleman@zonnet.nl

Bankrekeningnr:

ING 2581191 t.n.v Algemene Kerkelijke Merenwijkraad

Kerkelijk Centrum de Regenboog, Watermolen 1 2317ST Leiden, tel. 071-5212858

Koster-beheerder: R. van Heijningen: kcregenboog@planet.nl

Website: www.deregenboogmerenwijk.nl

Bij de vieringen

Zondag 12 juni is het Pinksteren. Als het over Pinksteren gaat, gaat het over de Heilige Geest. In de beelden van Handelingen 2 zien we dan de leerlingen voor ons, die als het ware zichtbaar aangeraakt worden door het vuur van de Geest in de vlammen die op hen neerdalen. En dan ontstaan er taalvaardigheden, communicatie, onderling begrip.

Heel anders is dat in het verhaal van de torenbouw van Babel, waar de veelheid van talen juist leidt tot een niet-begrijpen van elkaar.

In een tijd waarin communicatie overal aanwezig is en er tegelijk zoveel onbegrip voor elkaars woorden aanwezig is, vormen deze lezingen een uitdaging om te ontdekken wat de Bijbelschrijvers ons willen vertellen. Want door de veeltaligheid van Babel hebben mensen de ruimte van de aarde opgezocht en de veeltaligheid van Pinksteren is het begin van het samengaan van gelovigen in de kerk geworden.

Zondag 19 juni zullen acht kinderen in de viering hun eerste communie of hun Kom-aan-Tafel doen. De lezing van die zondag is Matteüs 28:16-20, de uitzending van de leerlingen. Daar mogen we met deze kinderen van Jezus leren dat we niet naar het verleden hoeven te kijken. Met alles wat we in het verleden hebben geleerd, meegemaakt of geleden mogen we ons naar de toekomst toe draaien en het leven ingaan. Ondersteund door Jezus' woorden: "Ik ben met jullie".

Na afloop is er gelegenheid om de kinderen te feliciteren en misschien wordt er nog wel meer gefeliciteerd in deze viering. Pastoor Jaap heeft dan namelijk net zijn 12 ½ jarig priesterjubiläum mogen beleven.

ds. Inge Smidt

Afscheid en een nieuw begin.

Zondag 15 mei was een bijzondere dag voor de familie Buitenwerf.

De afgelopen jaren woonden ze in de Merenwijk. Belangrijke jaren voor hen als gezin. Het was de tijd waarin Mirjam afstudeerde, waarin Rieuwerd voor het Nederlands Bijbelgenootschap aan het werk ging, de tijd waarin hun drie kinderen geboren zijn en in de Regenboog ten doop gehouden.

Zowel Rieuwerd als Mirjam hebben hun inbreng gehad in onze

geloofsgemeenschap, op hele verschillende terreinen. Op het terrein van de muziek herinner ik me nog goed het prachtige vioolspel van Mirjam bij een kerstviering. Rieuwerd kennen we van het orgel, hij heeft ons regelmatig begeleid in de vieringen. Maar ook bij de kinderkerst was hij een gewaardeerde begeleider. Gitaar, orgel of piano, hij deed het allemaal. Mirjam zette zich in voor de kindernevendienst en was betrokken bij de groep "jonge gezinnen" en Rieuwerd is bij velen bekend en geliefd om zijn leerhuizen Nieuwe Testament. We hadden hen graag nog jaren in ons midden gehad, maar Mirjam heeft na het succesvol afronden van de universitaire studie het afgelopen jaar ook de predikantenopleiding afgerond. Een aantal weken terug bleek dat de gemeente Amstelveen bijzondere belangstelling voor haar toonde, wat uitgelopen is op een beroep. Zondag 15 mei werd ze bevestigd als predikant in de Kruiskerk te Amstelveen. Wij wensen Mirjam veel zegen toe in haar werk als predikant, en heel veel plezier in het werken in een gemeente.

ds. Inge Smidt

Onze tuin!

De lang gekoesterde wens van een mooi stukje tuin achter de Regenboog is gerealiseerd. In plaats van dat gemeentegroen kijken we nu vanuit de ontmoetingsruimte op een net stukje tuin. Dat is niet vanzelf gegaan. In maart en april is een clubje mensen bij elkaar gekomen om een ontwerp te maken en plantenschema's op te stellen. Vervolgens moest het gebied

“bouwrijp” gemaakt worden. Het aanwezige vuil, puin en de wortelstronken moesten worden verwijderd. Bovendien moesten de resterende struiken worden gesnoeid. Een groepje vrijwilligers heeft zich daar intensief mee bezig gehouden. Alles bij elkaar leverde dat een behoorlijk aantal volle puinzakken op, die de gemeente heeft afgevoerd. De gemeente was ook zo vriendelijk om het terrein met enkele kubieke meters aarde op te hogen.

Een oproep in de weekagenda om plantjes aan te dragen bleef niet zonder resultaat. Het leverde een schat aan planten en plantjes op. Toen alles op dinsdag 19 april werd verzameld, stond het hele terras vol. Die dag was het een drukte van belang in de tuin. De hele dag is men bezig geweest om alles een plekje te geven. Dankzij de vele handen, lag aan het eind van de dag de tuin er aangekleed bij.

De zondag er na was het Pasen. Een mooie gelegenheid om de tuin feestelijk in gebruik te nemen. Na de viering werden de kinderen uitgenodigd om eieren te rapen. Voor de volwassenen was het de eerste keer om de “koffie na de dienst” te nuttigen op het terras met blik op de nieuwe tuin.

Een tuin vraagt voortdurende aandacht. Wie eens mee wil werken, moet de mededelingen in de gaten houden. We zullen regelmatig onderhoudsdagen aankondigen.

Edo Elstak

Seizoensafsluiting:

Traditiegetrouw willen we het seizoen gezamenlijk afsluiten met allen die zich met de Regenboog verbonden voelen en/of zich daarvoor enthousiast hebben ingezet. Ook dit jaar sluiten we aan bij de Regenboogdis. Daarnaast zijn er spelmogelijkheden voor jong en oud. Wie mee wil spelen en/of eten kan zich opgeven via de intekenlijst in de hal van de Regenboog. Weet u van harte welkom op vrijdag 24 juni om 18.00 uur in de Regenboog.

De AKM

Een verslag van twee jongerenvieringen

Op zondag 27 maart organiseerde Youth United Leiden een

jongerenviering in de Regenboog. De jongeren hadden zelf het thema bepaald “God 4 U ?!” Van te voren hadden ze posters rondgedeeld waarop de vraag stond:

‘Is God er voor jou? Merk jij iets van God in je leven?’

- Nee, want ik zie Hem niet
- Ja, kijk maar om je heen

Voor een swingende entree zorgde het Gospelkoor “The Happy Singers” .

Zij zongen bekende nummers als: “O happy day, en Lord you are good”. Dat nodigde uit mee te klappen en te zingen. De tekst werd op een groot scherm geprojecteerd.

De dienst werd geleid door ds. Harmen van Wijnen, die zich goed kon vinden in het thema van de dienst. “Iemand die bij de kerk werkt en dominee is voor de jongeren, moet natuurlijk wel ten strijde trekken tegen alle vormen van twijfel. Nou dat doe ik dus niet. Omdat ik jullie vragen ook heel erg herken... Je kunt een beeld van God hebben ontwikkeld in je jeugd, - dat kan trouwens zowel binnen als buiten de kerk -, een beeld dat later in je leven helemaal onder druk komt te staan, omdat je er gewoon niets van ervaart en van ziet.” Zulke momenten van twijfel worden ook in de Bijbel beschreven. Elia zwerft veertig dagen en nachten in totale verlatenheid door de woestijn. In een grot waar hij schuilt, spreekt God uiteindelijk tot hem. Niet in een windvlaag, niet in een aardbeving, maar in een zachte bries die hem toefluistert: “Elia kom uit je grot, ga terug naar je dagelijks leven, naar de plek waar je opdracht ligt.” Die opdracht is ook de onze.

De voorbeden werden voorgelezen door vertegenwoordigers van de verschillende jeugdclubs. Een bijzonder moment was toen iedereen de gelegenheid kreeg een persoonlijk gebed op een briefje te schrijven en dit neer te leggen bij de gebedsmuur die daar voor was gemaakt.

Na de viering was er een gezellig samenzijn.

Het vervolg van de jongerendienst – de paasnachtviering – op het strand

Michiel Bots vertelt: “We zijn eerst bijeengekomen in de Regenboog om naar de film te kijken. Het ging over het leven en lijden van Jezus gezien door de ogen van Maria Magdalena. Het was een film uit de serie “De Bijbel”.

Na de film zijn we naar Katwijk gegaan. Na een wandeling door de duinen, kwamen we op het strand. Daar stond een vuurkorf klaar. We hebben ieder een kaars aangestoken en samen gebeden. De gebedsintenties uit de jongerenviering hebben we verbrand. De rook kon zo de gebeden omhoog brengen naar God.

Wij hadden broodjes bij ons, die hebben we boven het vuur geroosterd en natuurlijk was er ook iets te drinken. We hadden het geluk dat het heel mooi weer was.

Ook hebben we samen geluisterd naar het slotnummer van the Passion die op Witte Donderdag in Gouda is opgevoerd. Daar zong de acteur die de rol van Jezus vertolkte - na het moment van de kruisiging vanaf de toren van de Sint Jan -: “Geef mij nu je angst, ik geef je er hoop voor terug” (een Nederlandstalige hit van Guus Meeuwis). Het was goed om als jongeren met elkaar op onze eigen manier het paasfeest te kunnen vieren.

Frances Verhaar

Predikant: mw. drs M.M.B. van der Meij-Seinstra, Kerklaan 78, 2451 CH Leimuiden, tel. 0172 – 506275, marianne.seinstra@gmail.com
Voorzitter kerkenraad/kerkrentmeester: mw. G. Graner-Bijma, Westerdreef 145, 2161 GR Lisse, tel. 0252 – 414887, m.g.graner@hetnet.nl
Secretaris kerkenraad: mw. C.C. Pet-Vonk, Muiderkring 217, 2332 BP Leiden, tel. 071 – 5762782, carlap@tiscali.nl
Bankrekeningnrs: 103946 en 451024303 t.n.v. ELG Leiden te Lisse
Kerk en consistorie: Hooglandse Kerkgracht 26 en 28, 2312 HV Leiden, tel. 071 – 5140783, ev.luth.kerk@zonnet.nl
Kosterij: mw. H.J. Schotsman, Middelweg 36, 2312 KL Leiden, tel. 071 – 5140783, ev.luth.kerk@zonnet.nl
Website: www.luthersekerkleiden.nl

Afscheidsdienst

De kerkenraad nodigt u van harte uit voor de dienst van 12 juni (pinkstermorgen), die in het teken zal staan van het afscheid van onze predikante Marianne van der Meij – Seinstra. Aan de dienst zal onder leiding van Monique Schendelaar en Els Hermanides medewerking worden verleend door jongeren, die deelnemen aan het jongerenmuziekweekend georganiseerd door de Stichting Lutherse Werkgroep voor Kerkmuziek. Na de dienst bent u tijdens de receptie in de gelegenheid afscheid te nemen van onze predikante en haar echtgenoot. De intrededienst in Den Haag zal plaatsvinden op zondag 19 juni, - aanvang 10.15 uur - in de Lutherse kerk te Den Haag, 2512 CB, Lutherse Burgwal 7-9.

Achtergronden van de muziek:

De dichter van gezang 328, - Tobias Clausnitzer - is omstreeks 1618 in het bergstadje Thum in het Saksisch Ertsgebergte geboren. Hij werd al jong [1644] veldprediker in het Zweedse leger. Clausnitzer was het ook, die voor Gustaaf Adolf de feestpredikatie hield, nadat in 1648 de Vrede van Westfalen was gesloten. Daarna vinden we hem in Weiden (Pfalz), - een stadje in de omgeving van Neurenberg - waar hij in 1684 is overleden. Clausnitzer was lid van het Neurenbergse dichtgezelschap, de z.g. 'Schäferorden an der Pegnitz', die later in 'Blumenorden' werd omgedoopt, terwijl er van zijn verdere poëtische activiteiten weinig bekend is. Jammer genoeg hebben we in het Liedboek alleen dit lied van hem. Het lied is voor het eerst verschenen in het Altdorfs 'Bet- und Gesangbüchlein' van 1663.

De melodie van dit lied is in oorspronkelijke vorm van Johann Rudolph Ahle, - ook zijn naam ziet u vermeld in het Liedboek. Hij werd in 1625 geboren in het Thüringse Mühlhausen en bekleedde later het dubbelambt van organist én burgemeester van zijn vaderstad. Hij is daar overleden in 1673. De karakteristiek van zijn liederen tekent de auteur zelf met de woorden: "ik heb alleen de lieflijkheid bedoeld, waarmee de prachtige tekst beter onthouden kan worden". De melodie hoorde bij de aria: "Ja, er ist es, das Heil der Welt"(1664). In 1787 is zij omgevormd voor gemeentezang bij de tekst van Clausnitzer, - en wel door Wolfgang Karl Briegel voor het 'Darmstädter Kantional'. Een nog latere wijziging onderging deze melodie in de 18e eeuw en in deze vorm komt zij dan viermaal voor

in het 'Evangelisch Kirchen Gesangbuch'. De vertaling naar het Nederlands is gedicht door Ad den Besten. In het Liedboek voor de Kerken staat de melodie tweemaal: behalve in 328 ook in gezang 334.

Het lied kan goed geplaatst worden in de eredienst, - misschien wel in elke dienst vóór de lezingen - vanwege het verkondigende Woord van God dat centraal staat. Het is een gedicht voor de gemeente, dat het hart openzet. Op het horen van Gods Woord komt het aan, want alleen in het Woord is klaarheid en licht voor ons. Pas uit de verlichting van onze geest kan het rechte handelen, maar ook het rechte bidden en zingen voortkomen. In de woorden van het derde vers wordt ons de geloofsbelijdenis van Nicea duidelijk: 'Licht uit licht, uit God geboren'. Christus' genade zal ons door dit lied te zingen binnen kunnen stromen.

Marianne van der Meij-Seinstra.
[m.b.v. het 'Compendium': gezang 328]

Vanuit de kerkenraad

U zult begrijpen dat de kerkenraad nog geen kant en klaar plan heeft in verband met het vertrek van onze voorganger. Toch willen wij u graag tussentijds op de hoogte brengen. In de kerkenraadsvergadering van april is duidelijk geworden, dat een fulltime predikantsplaats niet meer mogelijk is wegens de financiële positie. Verder is er geopperd, dat het aantal zondagse erediensten na Pinksteren naar 2 à 3 per maand zullen worden teruggebracht. Dit vergt van u enige oplettenheid, omdat de diensten vooralsnog niet op vaste zondagen gepland kunnen worden. Het Leids Kerkblad zult u dus steeds goed moeten raadplegen. Wat betreft de predikantsplaats zal er verder onderzoek worden gedaan, of het mogelijk is een predikant te kunnen én mogen beroepen voor twee dagen of een kerkelijk werker met preekbevoegdheid. U ziet: er is nog genoeg werk aan de winkel. Wij zullen u van genomen beslissingen zo spoedig mogelijk op de hoogte brengen.

Namens de kerkenraad,
Greet Graner

Van de kerkrentmeesters

Deze maand zijn de acceptgiro's verzonden voor uw

bijdrage aan het kerkrent-meesterlijk quotum en solidariteitskas (voorheen bijdrage per lid aan de Lutherse Synode) en uw bijdrage voor het Leids Kerkblad. Omdat het Leids Kerkblad dit jaar 8 keer verschijnt, is de gevraagde bijdrage iets verhoogd. De kerkrentmeesters rekenen op uw bijdrage, zodat deze uitgaven volledig gedekt worden.

Verantwoording collecten april: kerk € 445,60 en diaconie € 63,90

De kerkrentmeesters.

Pastorale Seintjes:

Erediensten:

De periode van dit kerkblad loopt tot aan begin juli, maar vóór die tijd vieren we de weken na het paasfeest met veel muziek! Op zondag 'Cantate' zijn we dat wel gewend, maar ook die dienst zal een extra feestelijk karakter hebben vanwege het 40-jarig jubileum van organist Anton den Boer. Kora den Boer zal als fluitiste meewerken en onze cantrix Monique Schendelaar zal als solistisch sopraan haar prachtige stem verheffen. Op zondag 'Rogate' zal het Heilig Avondmaal gevierd worden. Op 5 juni, - zondag 'Exaudi' - zal Geerten van de Wetering ons vast een voorproefje geven van de muziek tijdens zijn examen, dat hij op zaterdag 25 juni officieel zal afleggen in de Lutherse Kerk. Op 12 juni, - de 50ste zondag na Pasen - zullen de jongeren, - die deelnemen aan de 25^e muziekdagen - de eredienst opluisteren. De muzikale leiding van dit pinksterweekend ligt in handen van Els Hermanides, Monique Schendelaar en Hans Jansen.

Huwelijksviering:

Op zaterdag 11 juni zal om 13.00 uur het huwelijk ingezegend worden van Rozemarijn Kalis & Peter Scheele. Zij zitten beiden in de muziek en hun bruiloft zal er dan ook vol van zijn met een kinderkoor en het Leids Kamerkoor. Voorgangers in de eredienst zullen zijn: prof.dr. J.P. Boendermaker en drs. M.M.B. van der Meij-Seinstra.

Kring:

De bijbelkring zal in mei nog plaatsvinden op dinsdag 24 mei, van 14.00 tot 16.00 uur. De andere kringen en bijeenkomsten zijn allemaal afgerond.

Agenda

ACTIVITEITEN van A tot Z

- Afscheidsdienst:** Deze eredienst zal plaatsvinden op pinkstermorgen, 12 juni, aanvang 10.15 uur. Aan de dienst wordt meegewerkt door een jongerenkoor, o.l.v. Monique Schendelaar en Els Hermanides. Aansluitend aan de eredienst zal de receptie plaatsvinden.
- Bruiloft:** Op zaterdag 11 juni zal om 13.00 uur het huwelijk ingezegend worden van Rozemarijn Kalis & Peter Scheele. Voorgangers in deze viering zijn: prof.dr. J.P. Boendermaker en drs. M.M.B. van der Meij-Seinstra.
- Jaarvergadering:** De afgevaardigden van de Raad van Kerken kunnen op 1 juni, aanvang 20.00 uur de jaarvergadering bijwonen. De vergaderplaats wordt later bekend gemaakt.
- Kerkenraad:** op dinsdag 14 juni en op dinsdag 9 augustus, vanaf 20.00 uur, in de consistorie.
- Redactiecommissie:** De lutherse redactiecommissie zoekt nieuwe leden. Contactpersoon: Lenie de Jongh (0348-419778). Periode van het volgende Leids Kerkblad is van: 3 juli tot en met 4 september.
- Redactieraad:** De volgende vergadering is op 7 november.

Pastoraat:

Alle informatie kunt u nogmaals bekijken in de agenda en voor wat betreft de erediensten kunt u achter in dit kerkblad de data raadplegen. Mocht u in de laatste weken voor mijn afscheid nog graag bezoek willen: laat het mij dan even weten! Voor de toekomst wens ik u allen veel sterkte en veel wijsheid toe. Een hartelijke groet van huis tot huis,

Marianne van der Meij-Seinstra.

Lutherse redactiecommissie:

De datum van de volgende vergadering staat nog open, want er is hard **hulp** nodig! Zijn er mensen, die mee willen denken in de redactie? Misschien mensen, die handig zijn met de computer, óf met een fototoestel? Laat het de redactieleden Lenie en Karien even weten!

Vereniging van Vrijzinnige Protestanten

Predikant: mw. ds. M. Driessen, Lammenschansweg 51, 2313 DJ Leiden, tel. 071 – 5131422, marjan.driessen@ipact.nl

Voorzitter: G. Eegdeman, Laan van Arenstein 23, 2341 LS Oegstgeest, tel. 071 – 5153865

Secretaris: mw. E. Kromhout, Ridderspoorlaan 25, 2343 TV Oegstgeest, tel. 071 – 5157567, ab-actis@vvp.leiden.oegstgeest.nl

Bankrekeningnr.: 175067 t.n.v. 2e penningmeester VVP Leiden-Oegstgeest

Kerkdiensten: Gemeentecentrum, Lijtweg 9, 2341 HA Oegstgeest

Website: www.vvp.leiden.oegstgeest.nl

Pinksteren

In de pinksterdienst zal Carola Dahmen aan de gemeente voorgesteld worden. Zij zal komend seizoen als predikant in opleiding bij verschillende activiteiten aanwezig zijn, maar ook actief deelnemen en ze leiden. In de pinksterdienst zullen we haar “verbinden” met onze gemeente. Het is een beetje vroeg dat ze nu al officieel voorgesteld wordt, maar na 12 juni ga ik niet meer voor in een dienst in het Gemeentecentrum en in augustus gaat ze al met het eerste deel van haar stage beginnen. Vandaar.

Helaas zal het koor niet zingen met Pinksteren, maar hebben we andere muziek in de dienst.

Even voorstellen...

Mijn naam is Carola Dahmen. In de laatste weken van augustus en de eerste week van september en in het voorjaar 2012 hoop ik mijn leercursus bij de VVP Leiden-Oegstgeest onder begeleiding van ds. Driessen te doen. Ik heb Godgeleerdheid en Religious Studies in Leiden gestudeerd en ben op dit moment nog bezig met de master voor gemeentepredikant en de bachelor

psychologie. Beide opleidingen volg ik in Leiden. Van huis uit ben ik Evangelisch-Lutherse. Ik ben in Wiesbaden (Duitsland) opgegroeid en ben in de Lutherse kerk gedoopt en heb belijdenis gedaan. Geïnspireerd door de feministische bevrijdingstheoloog Dorothee Sölle, andere moderne theologen en een jaar vrijwilligerswerk in Antwerpen in een centrum voor mensen met een verstandelijke handicap heb ik vijf jaar geleden besloten om theologie in plaats van geneeskunde te studeren.

Interesse voor medische en psychische zaken en de mens in het algemeen is echter altijd gebleven. Daarom ben ik ook psychologie erbij gaan doen en heb mij tijdens mijn bachelor en master in de theologie met het Christus-medicus motief, antieke geneeskunde en wondergenezingen in het Nieuwe Testament bezig gehouden.

Ik houd van hoog-liturgische diensten, maar kan me ook vinden in sobere vormen van vieringen. Ik voel me thuis in gemeenten die open, gastvrij en ondogmatisch willen zijn en die zich laten inspireren door de Bijbel. Naast mijn opleiding ben ik actief binnen het bestuur van VVP-Zuid Holland.

Extra ledenvergadering op 26 juni 12:00 uur

Na de kerkdienst is er een korte extra algemene ledenvergadering om de jaarrekening van 2010 goed te keuren. Als u er nog vragen over hebt kunt u die van te voren indienen bij de penningmeester, de heer J.A. van de Griend. In deze dienst zal prof.dr. L. Leertouwer voorgaan. Dr. Mirjam Buitenwerf-van der Molen heeft moeten afzeggen, omdat zij een beroep heeft aangenomen naar Amstelveen en daar op 15 mei bevestigd is. We wensen haar daar een goede en inspirerende tijd toe.

Literatuur en Religie

Mocht u al een boek willen lezen voor de kring Literatuur en Religie van volgend jaar dan zou u “Couscous op zondag” van Khadija Arib (uitgeverij Balans) of “Het eiland onder de zee” van Isabel Allende (wereldbibliotheek) kunnen nemen. Ik weet nog niet met welk boek we zullen beginnen, maar deze 2 komen zeker aan de orde.

Terugblik op de voorjaarsstocht.

We kunnen terugkijken op een leuk voorjaarsuitje met een tocht over de Kaag en een heerlijke lunch op het Kaageiland. Helaas was het in- en uitstappen in de boot spannender dan afgesproken was, doordat de kapitein vol vertrouwen was in onze in- en uitstapcapaciteiten en de lift niet nodig vond. Gelukkig konden we wel met de lift in en uit de boot bij de terugtocht, mede dankzij de inspanning van de restaurant eigenaar op de Kaag.

Hartelijke groeten, Marjan Driessen.

Eglise wallonne

Pasteur: Mme Françoise Weber, Houtlaan 15, 2334 CJ Leiden, tel. 071 – 5177533, pasteur.weber@gmail.com

Presbytère: Houtlaan 15, 2334 CJ Leyde

Président du consistoire : H.J. de Jonge, Zeemanlaan 47, 2313 SW Leiden. hjdejonge@hetnet.nl

Trésorier: Frank E. H. van Egmond, Herensteeg 16, 2311 SJ Leiden

Compte de l'Eglise: ING bank 5370099 au nom de: Eglise wallonne de Leyde à Leiden

Temple: Breestraat 62, 2311 CS Leiden, tél. 071 – 5134139

Compte de la diaconie: 575834431 au nom de Diaconie Waalse Kerk Leiden.

Salle Loeber: Breestraat 62, 2311 CS Leiden

Marguillier et organiste: Erik van Bruggen, Breestraat 64, 2311 CS Leiden, tél. 071 – 5134139, erikvanbruggen@casema.nl

Site web: <http://www.eglisewallonne.vze.com>

Secrétariat: eglisewallonne.leyde@gmail.com

Les jeunes adultes forgent leur foi

Lors de leur week-end annuel, les jeunes adultes de l'Église wallonne se sont penchés sur le thème théologique de la lumière. Je leur ai proposé de mettre en parallèle les thèmes empruntés par le cinéma à cette notion religieuse de la lumière source de vérité et source de vie. Nous avons vu des extraits de Matrix, un film qui met en scène des humains vivant dans un monde où ils ne sont pas conscients d'être esclaves et dont ils doivent être libérés par un Sauveur. Et nous avons lu le Prologue de Jean.

Les parallèles sont nombreux, notamment: "Ils étaient dans les ténèbres et ne le savaient pas." Nous en avons relevé plusieurs autres et en avons démontré le contre-sens, car le film confond notre religion chrétienne et l'ésotérisme. Je dois avouer que l'exercice était périlleux, mais que c'était pour moi un régal que de voir les jeunes théoriser ainsi leurs connaissances bibliques et leur foi. En voici quelques exemples.

Dans le film : chez l'opresseur, le grand architecte, créateur du monde d'illusion dans lequel on vit, considère l'homme comme est une anomalie. Parallèle avec la religion : dans le christianisme, l'anomalie est introduite par l'homme. Réfutation : mais l'homme est créé à l'image de Dieu, et n'est donc pas une anomalie.

Dans le film : un groupe d'initiés, éclairés, soutient une lutte contre l'opresseur derrière un "Élu" qui sera leur sauveur et leur libérateur. La victoire sera une victoire de la lumière sur les ténèbres. Pour vaincre, le Sauveur devra d'abord échouer et épouser le mal. Parallèle avec le Christ: il nous sauve et il a dû d'abord mourir, donc échouer en apparence. Réfutation : mais il est dieu devenu homme, et non pas comme dans l'ésotérisme, homme devenu Dieu.

Dans le film : l'Élu a accès à la Source. Parallèle: le Christ a accès à Dieu. Réfutation : mais tous les chrétiens ont désormais accès à la "Source" car à tous ceux qui croient en son nom, il est donné de devenir enfant de Dieu.

En résumé, il leur apparaît clairement (en pleine lumière !) que le combat du Christ pour notre libération passe par la non violence, tout le contraire du combat mené dans les grands succès du cinéma. Cette réfutation générale vaut tous les catéchismes, de la part de jeunes qui se placent sous la croix du Christ.

Fr. Weber

RENDEZ-VOUS A L'ÉGLISE WALLONNE

Dimanche 29 mai à 10h30 - Culte par le pasteur Fr. Weber
Lecture : Luc 18, 1-17

Thème : Prier pour son avantage ?

Judi 2 juin à 10h30 : Ascension - Culte par le pasteur Fr. Weber. Lecture : Actes 1, 1-12

Thème : comment le Saint-Esprit enlève Jésus.

Dimanche 5 juin à 10h30 - Culte par le pasteur Fr. Weber
Lecture : Actes 1, 13-26

Thème : comment le Saint-Esprit accomplit les Ecritures.
Chants soutenus par le groupe de jeunes.

Pendant le café après-culte : diaporama de la sortie du groupe de jeunes.

Dimanche 5 juin de 12h à 13h

Catéchisme pour adultes : " La modernité d'Augustin "

Dimanche 12 juin à 10h30 : Pentecôte, Sainte-Cène
Culte par le pasteur Fr. Weber. Lecture : Actes 2, 1-21

Thème : comment le Saint-Esprit prend la parole.

Chants soutenus par la chorale, qui exécutera aussi 'Laudate dominum' de Schütz et le psautre 116 de Sweelinck.

Dimanche 19 juin à 10h30 - Culte par le pasteur Fr. Weber
Lecture : Actes 2, 22-36

Thème : comment le Saint-Esprit inspira David.

Dimanche 26 juin à 10h30 - Culte par le pasteur Fr. Weber
Lecture : Actes 2, 37-47

Thème : comment le Saint-Esprit se donne.

Gelegen op de mooiste plek in het hart van Leiden, aan de voet van de Burcht.

- Lunchen
- Dineren
- Buffetten
- Feesten
- Recepties
- Bruiloften
- Afstudeerborels

Het Koetshuis
BRASSERIE RESTAURANT
DE BURCHT

BURGSTEEG 13 | LEIDEN | TEL. 071-512 16 88 | WWW.KOETSHUISDEBURCHT.NL

genieten dromen liefde **Puur** eten & drinken geluk vertrouwd

Tegen inlevering van deze cadeaubon krijgt u € 250,- korting op een geheel verzorgde bruiloft bij restaurant Puur, huwelijk | receptie | diner | feest

Cadeaubon L.W.V.
€ 250,-

Pieterskerk Choorsteeg 9, 2311 TR Leiden · 071 - 512 09 98 · www.puurleiden.nl

BOOT NATUURSTEEN B.V.
GRAFMONUMENTEN

Sinds 1902 de leverancier van grafmonumenten in de regio.

Vestigingen

- Lisse
Meer en Duin 21-23
Tel. 0252-413307
info@bootlisse.nl
2163 HB Lisse
Fax. 0252-419664

- Leiderdorp
Hoogmadeseweg 68
Tel. 071-5425806
info@bootleiderdorp.nl
2351 CV Leiderdorp
Fax. 071-5422376

www.bootlisse.nl

ZIRKZEE
WONEN & SLAPEN

Lammenschansweg 138 ■ Leiden ■ (071) 532 38 48
www.wj-zirkzee.nl

attendo
uitvaartzorg

“Je gaf ons alle ruimte om de begrafenis zó vorm te geven dat wij onszelf daar allemaal in herkenden.”

Lange Voort 3, Oegstgeest, t 071 565 1577, AttendoUitvaartzorg.nl

Wegens verbouwing:
bezoek onze
Op = op shop
Lammermarkt 3 Leiden

W.P. Hartwijk & Zn BV
ijzerhandel

NIEUWE BEESTENMARKT 7-11, LEIDEN
TEL. 071-5126627 - FAX 071-5125399
www.hartwijk.nl

STICHTING CATHEDRAL ORGAN LEIDEN

ZOMERSERIE 2011

Alle concerten beginnen om 20:15 uur en vinden (behoudens het concert van 9 juni) plaats in de Hooglandse Kerk, Leiden. Toegang: € 12,-, donateurs € 10,-. U krijgt van ons een programmablad, koffie/ thee in de pauze en een drankje na afloop.
Van harte uitgenodigd!

26 april 2011: **Zestien solisten van De Nederlandse Opera; Brian Fieldhouse** (orgel)

19 mei 2011: **Casper de Jonge & Harmen Trimp** (orgel)

7 juni 2011: **Huw Williams** (Londen, orgel)

9 juni 2011: **Huw Williams** (locatie: Kerkelijk Centrum de Regenboog, Leiden)

28 juli 2011: **Oxfordshire Youth Orchestra**

15 september 2011: **De Leidse Cantorij o.l.v. Hans Brons; Theo Visser** (orgel)

www.cathedralorgan.nl
Hooglandse Kerk
www.cathedralorgan.nl
info@cathedralorgan.nl

info@cathedralorgan.nl
Hugo de Grootstraat 4
2311 XL Leiden
071 - 514 03 23

“In vreemde talen...”

Paulus-Jan en Antje Kieviet werken en wonen met hun dochters Mattie (11) en Nina (9) inmiddels zo'n tien jaar in het Stille Zuidzeegebied. Ze zijn door de Marewijkgemeente hier in Leiden via Wycliffe Bijbelvertalers uitgezonden als (Bijbel)vertaaladviseurs voor Polynesische talen.

*“Gods adem die van boven kwam
zet hart en ziel in vuur en vlam
en opent ons de oren
dat wij zijn tongval horen.”*

In vuur en vlam! Niet alleen 2000 jaar geleden, maar ook in 2011. We herinneren ons als de dag van gisteren de gezichten van het vertaalteam op Rapa, een klein eiland in Frans Polynesië. Na een aantal weken hard werken was een deel van de tekst van Marcus ver genoeg gereed om ononderbroken voorgelezen te worden. Die gezichten, de verbazing, de vreugde... Het Woord dat ze tot dan toe alleen in de nationale taal, het Tahitisch kenden, het was nieuw, het was verrassend. Alsof ze het nooit eerder hadden gehoord. Gods stem verstaan in je eigen taal is vernieuwend: de God van hemel en aarde spreekt mijn taal!

*“De tongen zijn van wind en vuur,
het woord is brandend van natuur,
het loopt door alle landen
en opent onze handen.”*

Het woord staat niet stil. Het gaat steeds verder, van eeuw tot eeuw en van dag tot dag. Steeds zijn er nieuwe mensen die bij het werk betrokken raken. Tom Puaria uit Papoea Nieuw-Guinea heeft in de afgelopen jaren het Nieuwe Testament in zijn eigen taal, het Takuu,

vertaald. Nu helpt hij twee mannen in een buurtaal bij de vertaling in hun taal. Zijn vrouw is begonnen met de vertaling van het Oude Testament. Op Guam werkt Betty Amon aan de afronding van het Oude Testament in haar taal, het Nukuro. Haar moeder vertaalde jaren geleden het Nieuwe Testament. Mensen die Gods stem hebben verstaan in hun eigen taal en overlopen van enthousiasme om anderen daarin te laten delen.

*“Luister, dat ademend geluid,
God zaait de wind des Geestes uit
om straks een storm te oogsten,
de lof des Allerhoogsten.”*

Ons werk is niet altijd makkelijk: ver van huis, soms met beperkte middelen en daarbij, werk van lange adem. Maar we horen al een klein beetje de onafzienbare menigte die niet te tellen is, uit alle landen en volken, van elke stam en taal. In het wit gekleed en met palmtakken in hun hand staan ze voor de troon en voor het Lam, luid roepend: ‘De redding komt van onze God die op de troon zit en van het Lam!’

Dat vergezicht geeft ons moed en vreugde onderweg. Ons, en de vele mensen in Nederland die met ons meewerken door gebed, door giften, door meelevens. ‘...om straks een storm te oogsten!’

Het geciteerde lied is Lied 246 uit het Liedboek voor de Kerken. Voor meer informatie of contact met de familie Kieviet: www.openboek.org en isles-of-the-sea.org; paulus_kieviet@sil.org.

Voorgaan en vieren zonder vrijheid

Voor wie gedetineerd is, is het recht op het belijden van zijn of haar geloof geregeld bij wet. In artikel 41 van de Penitentiaire Beginwet (PBw) staat dat 'de gedetineerde recht heeft zijn godsdienst of levensovertuiging, individueel of in gemeenschap met anderen, vrij te belijden en te beleven.'

Huis van Bewaring

Sinds enige tijd ga ik regelmatig voor in de kerkdiensten van een Huis van Bewaring in Amsterdam. Hier verblijven gedetineerden die verdacht worden van een strafbaar feit, in afwachting van de uitspraak van de rechter. *De kerkdiensten worden daar op zaterdagochtend gehouden, twee achter elkaar.* Ik vind de ontmoeting met de mannen 'binnen' waardevol en de omgeving bijzonder. Hoe anders dan in de zondagochtendvieringen zoals de meesten van ons die kennen.

Voorganger; meer dan preken en bidden

Het grootste deel van mijn werk bestaat uit ontmoetingen en het regelen van allerlei praktische zaken. De diensten zijn korter en een stuk dynamischer dan u en ik op *zondagmorgen* gewend zijn. Waar stilzitten en aandachtig luisteren in de meeste reguliere zondagvieringen gebruikelijk zijn, is dat hier niet vanzelfsprekend. De sfeer wordt bepaald door de gebeurtenissen van de voorgaande week. Is er een opstootje geweest, is er iemand overleden, wie zijn er overgeplaatst? Dat heeft allemaal z'n weerslag op de sfeer in deze minimaatschappij, waar mensen worden gedwongen met elkaar samen te leven.

Sleutels, deuren en piepers

Ik meld mij rond 8.30 uur bij de portier.

breid dan in de gewone kerk, maar wel vergelijkbaar. Het aansteken van de paaskaars, votum en groet, en een gebed om te danken dat we met elkaar mogen vieren en luisteren naar Gods woord. Geen dank voor het feit dat we hier mogen zijn. Liever waren de aanwezigen ergens anders geweest. Tijdens de viering wordt veel gezongen en muziek gemaakt. Soms is er een koor of een vrijwilliger met een gitaar. Het hoogtepunt van de viering is het moment waarop de gedetineerden een kaarsje aan kunnen steken; voor een geliefde, een kind, zichzelf of met in gedachte het aankomende vonnis. Omdat niet alle aanwezigen Nederlands spreken, is zo'n symbolisch moment extra belangrijk.

Midden in de samenleving

De diensten en ontmoetingen met de gedetineerden inspireren mij. Het is ook goed dat er een kerk 'binnen' is. Natuurlijk weet ik wel dat niet iedereen die aanwezig is, dat uit geloofsoverwegingen doet. Sommigen zijn er voor het koekje na afloop van de dienst, het ontmoeten van andere jongens of om gewoon even van de afdeling te zijn. Maar altijd in de wetenschap dat het de taak is van de kerk om midden in de samenleving te zijn, dus ook daar waar mensen veroordeeld zijn of in afwachting van een veroordeling. Natuurlijk zijn ze niet zielig, en ja, ze hebben iets op hun geweten. Maar wie mensen wijst op hun verantwoordelijkheid, moet mensen ook de kans geven deze te nemen.

Na het tonen van mijn paspoort en afgeven van mijn mobiele telefoon, doe ik mijn jasje uit, riem af, schoenen uit en leg die, net als mijn tas, op de lopende band van de X-ray. Zelf ga ik door het detectiepoortje, u bekend van de luchthaven. Ik pak een alarm- en een oproeppieper. Dan drie deuren door - die op afstand bediend worden - en dan kom ik op het vlak. Dat is de centrale ruimte waar alle afdelingen op uit komen en waar de centrale bewakerspost is. Ik meld mij daar en haal sleutels op van kerkzaal en koffieruimte. Dan is het wachten op de vrijwilligers en de koster. De koster is een van de gedetineerden.

Kaarsjes en zang

Dan komen ze, de mannen. Sommige uitgelaten van het luchten of recreatie, anderen stil en in zichzelf gekeerd, weer anderen met wantrouwende blik. De kerkdienst is vooral een moment van ontmoeten. De liturgie is minder uitge-

Robert Ferdinand Prang *studeerde theologie in Leiden en is lid van de Protestantse Gemeente te Leiden*

Uit de synode

De generale synode van de Protestantse Kerk in Nederland kwam van 14 t/m 15 april bijeen in Lunteren.

Circa 150 afgevaardigden van 75 classes en van de Lutherse Synode kwamen bijeen om zich te beraden over uiteenlopende onderwerpen.

In deze vergadering werd het moderamen van de synode herkozen. Afscheid werd genomen van ds. Arenda Haaasnoot die 4 jaar lang deel had uitgemaakt van het moderamen.

Enkele onderwerpen van deze synodevergadering wil ik nader belichten.

Eigenstandige plek voor de HBO-theoloog.

Kleine gemeenten die geen predikant kunnen betalen werken al vele jaren met een kerkelijk werker. Deze HBO-theoloog (in afwijking van de predikanten die een universitaire opleiding hebben gevolgd) verricht in deze gemeenten nagenoeg alle predikantstaken. Vaak heeft deze kerkelijk werker een preekbevoegdheid. Echter, omdat de kerkelijk werker niet in het ambt staat mag hij niet de sacramenten bedienen en mag hij ook geen nieuwe lidmaten bevestigen.

Al zeer vele jaren worstelt de synode met deze problematiek. De synode wil een duidelijk onderscheid blijven houden tussen de predikant en de kerkelijk werker. De synode maakte nu een eind aan deze lange discussie: de kerkelijk werker kan – onder bepaalde voorwaarden – bevestigd worden tot ouderling en verkrijgt daarmee ook de bevoegdheid om de sacramenten te bedienen in de

gemeente waaraan hij of zij verbonden is. Hiermede zijn de kleine gemeenten geholpen en het onderscheid tussen de predikant en de kerkelijk werker blijft gehandhaafd.

Eindverslag Commissie van Bijzondere Zorg.

Bij de totstandkoming van de Protestantse Kerk in Nederland op 1 mei 2004 ontstond een scheuring omdat een aantal predikanten en een aantal gemeenteleden van de toenmalige Nederlandse Hervormde Kerk zich niet konden vinden in de grondslag van de Protestantse Kerk, zoals vastgelegd in de Kerkorde. In circa 100 gemeenten ontstond naast de hervormde gemeente een hersteld hervormde gemeente. Ruim 50 dienstdoende predikanten en meer dan 40.000 leden onttrokken zich aan de hervormde gemeenten en gingen over naar de nieuw gevormde Hersteld Hervormde Kerk.

Al eerder had de synode besloten dat indien het tot een scheuring zou komen, dat diegenen die zich aan het kerkverband zouden onttrekken onder bepaalde voorwaarden niet met lege handen zouden weggaan. Een speciaal ingestelde commissie bestaande uit 17 leden zou hierin vergaande bevoegdheden krijgen. Voor 61 gemeenten trof deze commissie een Voorziening waarbij gelden en goederen van de hervormde gemeente werden overgedragen aan de hersteld hervormde gemeente. In totaal is voor ruim 40 miljoen euro overgedragen. De commissie maakte in haar

Algemene Kerkenraad

Protestantse Gemeente te Leiden

preases: J.K. Radder, Marelaan 42, 2341

LE Oegstgeest, tel. 071 – 5174803

scriba: J.F. Nagelkerke, Eli Heimanshof 74,

2341 PH Oegstgeest,

tel. 071 – 5215365;

postadres: Kerkelijk Bureau,

Van Vollenhovenkade 22,

2313 GG Leiden,

tel. 071 – 5764145,

info@kerkelijkbureauleiden.nl

eindverslag gewag van uiterst moeizame plaatselijke verhoudingen. De commissieleden, die in zeven jaar tijd ongeveer 450.000 kilometer reisden, hebben hun werk onder vaak zeer moeilijke en soms vijandige omstandigheden moeten verrichten. De commissieleden kregen veel lof toegezwaid voor hun arbeid.

Positie Hydepark wordt nader onderzocht.

Al sinds het midden van de vorige eeuw is de Protestantse Kerk in het bezit van conferentiecentrum Hydepark in Doorn. Hydepark behoeft nu een grondige renovatie. Het moderamen en het bestuur van het Dienstencentrum adviseerden de synode dit conferentiecentrum te behouden.

De synode was echter aan een dergelijk besluit nog niet toe en was van oordeel dat een dergelijk besluit pas kan worden genomen als duidelijk is dat de investeringskosten kunnen worden terugverdiend door een goede exploitatie van dit conferentiecentrum.

Omdat op het terrein van Hydepark ook het Roosevelthuis gelegen is en ook dit centrum gerenoveerd moet worden was besluitvorming over het Roosevelthuis (ondergebracht in een aparte stichting) steeds aangehouden in afwachting van besluitvorming over Hydepark. De synode gaf aan dat besluitvorming over de toekomst van het Roosevelthuis en de daar te houden Diaconale Vakantieweken losgekoppeld moet gaan worden van de besluitvorming over Hydepark.

Hans Karstens

(afgevaardigde naar de synode namens de classis Leiden)

College van kerkrentmeesters

Actie kerkbalans 2011.

Nog steeds komen er toezeggingen voor de actie kerkbalans binnen. Wij zijn inmiddels de € 600.000,- gepasseerd! Wie nog geen toezegging deed, wordt dringend verzocht dit alsnog te doen. Bent u de papieren kwijt? Neemt u dan even contact op met het kerkelijk bureau: tel. 5764145.

Dit jaar maakten 15 gemeenteleden gebruik van de mogelijkheid om hun vrijwillige bijdrage te verlenen in de vorm van een *notariële schenking*. In een door de notaris op te stellen akte wordt bepaald dat gedurende vijf jaar een vast bedrag aan de kerk wordt geschonken. In bepaalde omstandigheden kan dit fiscale voordelen opleveren. Deze 15 gemeenteleden gingen uit van een fiscaal voordeel en verhoogden hun bijdrage met in totaal € 1.500,-!

Hebt u belangstelling voor deze vorm van bijdragen, neemt u dan contact op met het kerkelijk bureau.

Bijdragen kerkblad.

De actie is wederom een succes!. Inmiddels is al € 28.000,- ontvangen. Het bedrag dat we vorig jaar ontvingen (€ 30.000,-) zullen we hopelijk ook dit jaar weer bereiken.

Heel veel dank voor deze blijk van waardering! Met de bijdragen van onze lezers en met de advertentieontvangsten zullen we waarschijnlijk de kosten van het kerkblad geheel kunnen dekken. Als u nog geen bijdrage hebt verleend, dan is dit wellicht een aansporing!

Jubileum mevrouw H. v.d. Ouw-Koenekoop.

Op 1 mei was het 25 jaar geleden dat mevrouw H. v.d. Ouw in dienst trad van het toen nog hervormde college van kerkvoogden. Zij ging werken op het kerkelijk bureau dat toen aan de Hooglandse Kerkgracht was gevestigd. Zij werd belast met de ondersteuning van het college. Dat houdt in verslagen maken van besprekingen, correspondentie voeren,

secretaris: J.P. Karstens, tel. 071 – 5212087

postadres: Kerkelijk Bureau, Van Vollenhovenkade 22, 2313 GG Leiden, tel. 071 – 5764145, info@kerkelijkbureauleiden.nl

bankrekeningnr: 41878 t.n.v. Protestantse Gemeente te Leiden (voor giften) 121554 t.n.v. Actie kerkbalans Leiden (voor vrijwillige bijdragen)

Kerkelijk Bureau Protestantse Gemeente te Leiden: Van Vollenhovenkade 22, 2313 GG Leiden

geopend: maandag t/m donderdag van 09.00-12.00 uur, tel. 071 – 5764145

collectebonnen: verkrijgbaar van € 0,75 van € 15,00 per vel; bonnen van € 1,20 van € 24,00 per vel en bonnen van € 2,00 van € 40,00 per vel

e-mail: info@kerkelijkbureauleiden.nl

Mutaties in verband met verhuizing, huwelijk, geboorte of overlijden gaarne melden bij het Kerkelijk Bureau ten behoeve van de verwerking in de ledenadministratie.

overleg voeren met verzekeringsmaatschappijen, leveranciers etc. Zij verricht – samen met de secretaris – de voorbereiding van de collegevergaderingen en de uitwerking van e.e.a. Voorts is zij op het kerkelijk bureau het eerste aanspreekpunt voor telefonische informatie. Ook verleent zij heel veel ondersteuning bij de actie kerkbalans.

Tijdens een “High tea” met haar collega’s en enkele vrijwilligers van het kerkelijk bureau en met leden van het college hebben wij haar bedankt voor het vele werk dat zij in de afgelopen 25 jaar voor het college en daarmee voor de kerk van Leiden heeft gedaan. Haar betrokkenheid, haar accuratesse, haar perfectionisme: alles passeerde de revue in een toespraak namens het college. Bij alle wisselingen in de samenstelling van het college in de afgelopen 25 jaar

was zij het stabiele oriëntatiepunt voor de collegeleden. Haar geheugen en haar goede archivering van brieven en nota’s waren in de afgelopen jaren van onschatbare betekenis voor het functioneren van het college. Daarvoor hebben wij haar uitgebreid bedankt. Haar collega’s boden haar een collage aan, bonnen en – heel toepasselijk – een Vlijtig Liesje!

J.P. Karstens

Kerk en samenleving

Stichting 'de Vrolijkheid' in actie voor kinderen in asielzoekerscentra

In Nederland wonen ongeveer 6000 kinderen in asielzoekerscentra (azc's). Dat is één op de drie van alle vluchtelingen die naar Nederland komen. Zij hebben vaak indringende ervaringen achter de rug en hebben hun vertrouwde omgeving moeten achterlaten. In Nederland is hun bestaan vaak nog jarenlang onzeker. Voor deze kinderen en jongeren organiseert

de Nationale Stichting ter bevordering van Vrolijkheid (roepnaam: 'de Vrolijkheid') sinds 2000 creatieve activiteiten. Dit doet ze samen met de ouders van de kinderen en andere volwassen bewoners.

De Vrolijkheid bouwt op een netwerk van mensen die zich willen inzetten voor kinderen en jongeren in azc's, van kunstenaars en creatieven tot buurtbewoners, kerken en bedrijven en wordt onder andere ondersteund door Kerk in Actie.

In 2010 ontving de Vrolijkheid de 'Janus Korczak prijs'. Uit het juryrapport: 'De Vrolijkheid neemt de kinderen serieus en benadert ze niet als slachtoffers. Ze laat zich inspireren door de veerkracht en wereld van deze kinderen. Door mid-

del van kunst in de vorm van theater, dans, muziek etc. kunnen kinderen en jongeren hun eigen verhaal vertellen, zelfvertrouwen en talent ontwikkelen. Met de 5 V's van Vrolijkheid, Vertrouwen, Veiligheid, Veerkracht en Verhaal komen prachtige activiteiten tot stand waarin elk kind telt, gerespecteerd wordt, en zichzelf mag zijn.'

Dit jaar trekt 'Golem' langs de Nederlandse azc's: een gigantische figuur van vier meter hoog die de grote beschermer is van alle kinderen in de wereld. Golem heeft een deurtje in zijn hart waarin kinderen hun hartenkreten, ideeën, vragen en dilemma's kwijt kunnen. Meer weten? www.vrolijkheid.nl

Kerkdiensten

Zondag 29 mei Rogate (Bidt)

Deurcollecte: Opbouw Protestantse Gemeente Leiden

Hooglandse Kerk

10.00 u. ds. A. Alblas, bevestiging lidmaten

11.45 u. oecumenische studentendienst, pastor E.J.G. Woertman

Marekerk

10.00 u. ds. T. Jacobs

17.00 u. ds. D. Verboom, Rijnsburg

Maranathawijk

10.00 u. zie Vredeskerk

Vredeskerk

10.00 u. mw. ds. M. Driessen

Antoniuskerk

09.15 u. mw. R. Scholten

De Regenboog

10.00 u. ds. J.F. Boon, m.m.v. de Spetters

Evangelisch-Lutherse Kerk

10.15 u. mw. ds. M.M.B. van der Meij-
Seinstra, Heilig Avondmaal

Gemeentecentrum Oegstgeest

10.30 u. mw. ds. D.C. van Houwelingen-
Verdonk, Noordwijk

Waalse Kerk

10.30 u. mw. ds. F. Weber

Zorgcentrum Groenhoven

10.00 u. ds. H.E. Schouten

Overrhyn

11.00 u. ds. H.J. Hemstede, Leiderdorp

LUMC

10.00 u. mw. ds. H.C. Pasterkamp

Diaconessenhuis

10.15 u. ds. A.C. Kooijman

Donderdag 2 juni Hemelvaartsdag

Deurcollecte: Opbouw Protestantse Gemeente Leiden

Hooglandse Kerk

10.00 u. ds. A. Alblas

Marekerk

10.00 u. ds. W. Markus, Bergschenhoek

De Regenboog

10.00 u. pastor J.A. van der Bie

Waalse Kerk

10.30 u. mw. ds. F. Weber

Zorgcentrum Groenhoven

10.00 u. mw. S. Poppe-Rienks,
Oegstgeest

Zaterdag 4 juni

Zuydtwijck

10.15u. pastor H. van Breukelen

Zondag 5 juni Exaudi (Luid roepen)

Deurcollecte: Opbouw Protestantse Gemeente Leiden

Hooglandse Kerk

10.00 u. ds. A. Alblas, afsluiting
basiscatechese m.m.v. Truuske
van den Berg, gospelzangeres

11.45 u. oecumenische studentendienst,
ds. J.J. Kooman

Marekerk

10.00 u. ds. J.B. Alblas, Katwijk aan Zee

17.00 u. ds. W.H.B. ten Voorde, Almere

Maranathawijk

10.00 u. zie Vredeskerk

Vredeskerk

10.00 u. ds. J.F. Boon

Antoniuskerk

09.15 u. ds. P.F. Warmenhoven en
P.A.A. Nauta, belijdenisdienst

De Regenboog

10.00 u. ds. M. de Leeuw

Evangelisch-Lutherse Kerk

10.15 u. mw. ds. M.M.B. van der Meij-
Seinstra

Gemeentecentrum Oegstgeest

10.30 u. mw. ds. Chr. Duhoux-Rueb,
Wassenaar

Walse Kerk

10.30 u. mw. ds. F. Weber

Zorgcentrum Groenhoven

10.00 u. ds. H.E. Schouten

Overrhyn

11.00 u. M. van der Linden

LUMC

10.00 u. pastor J.H.S. Evers

Diaconessenhuis

10.15 u. ds. A.C. Kooijman

Dienst voor doven

Scheppingskerk Leiderdorp (kapelzaal):

10.00 u. mw. P.A. de Jong- v.d. Zwaard

Zondag 12 juni Eerste Pinksterdag

**Deurcollecte: Kerkelijk Buurtenwerk Leiden/
Marekerk: IZB**

Hooglandse Kerk

10.00 u. ds. A. Alblas, m.m.v. de Leidse
Cantorij

11.45 u. oecumenische studentendienst,
ds. R. van Waarde en pastor
E.J.G. Woertman, belijdenisdienst

Marekerk

10.00 u. ds. L.J. Geluk, Rotterdam
17.00 u. ds. H. de Leede, Amersfoort

Maranathawijk

10.00 u. zie Vredeskerk

Vredeskerk

10.00 u. ds. G.J. Venema

Antoniuskerk

09.15 u. ds. P.F. Warmenhoven

De Regenboog

10.00 u. mw. ds. E.S. Smidt

Evangelisch-Lutherse Kerk

10.15 u. mw. ds. M. M. B. van der Meij-
Seinstra, afscheidsdienst

Gemeentecentrum Oegstgeest

10.30 u. mw. ds. M. Driessen

Walse Kerk

10.30 u. mw. ds. F. Weber, Sainte-Cène

Zorgcentrum Groenhoven

10.00 u. mw. J.K. Borreman- la Fleur,
Leiderdorp

Overrhyn

11.00 u. R. Leijdekker

LUMC

10.00 u. pastor H. van Breukelen

Diaconessenhuis

10.15 u. geen viering

Dienst voor mensen met een verstandelijke beperking Dorpskerk Leiderdorp:

15.00 u. mw. S. Poppe-Rienks,
Oegstgeest

Maandag 13 juni Tweede Pinksterdag

Zuydtwijck

10.15u pastor H. van Breukelen

Zondag 19 juni Trinitatis (Drie-eenheid)

Deurcollecte: Onderhoud kerkelijke gebouwen

Hooglandse Kerk

10.00 u. ds. E.P. Meijering, Oegstgeest
11.45 u. oecumenische studentendienst,
mw. ds. Chr. Berkvens-Stevelinck

Marekerk

10.00 u. ds. P. Nobel, Waddinxveen,
jeugddienst
17.00 u. ds. J. Quist, Scheveningen

Maranathawijk

10.00 u. zie Vredeskerk

Vredeskerk

10.00 u. mw. S. Smedinga

Antoniuskerk

09.15 u. P.A.A. Nauta

De Regenboog

10.00 u. mw. ds. E.S. Smidt en pastor J.A.
van der Bie, m.m.v. de Spetters

Evangelisch-Lutherse Kerk

10.15 u. nog niet bekend

Gemeentecentrum Oegstgeest

10.30 u. ds. A.J. Noord, Utrecht

Walse Kerk

10.30 u. mw. ds. F. Weber

Zorgcentrum Groenhoven

10.00 u. ds. T. Jacobs

Overrhyn

11.00 u. mw. S. Poppe-Rienks, Oegstgeest

LUMC

10.00 u. mw. ds. M.A. de Vries

Diaconessenhuis

10.15 u. ds. M. de Leeuw

Dienst voor doven

Scheppingskerk Leiderdorp (kapelzaal):

10.00 u. W. Pantjes

Zondag 26 juni

**Deurcollecte: Opbouw Protestantse Gemeente
Leiden**

Hooglandse Kerk

10.00 u. ds. A. Alblas, Heilig Avondmaal
m.m.v. de Leidse Cantorij

11.45 u. oecumenische studentendienst,
mw. pastor J. van Malde

19.00 u. ds. A. Alblas, Evensong m.m.v.
de Boxtelse Cantorij

Marekerk

10.00 u. ds. A. Christ, Katwijk aan Zee,
Heilig Avondmaal

17.00 u. ds. J. Tadema, Urk

Maranathawijk

10.00 u. zie Vredeskerk

Vredeskerk

10.00 u. ds. G.J. Venema

Antoniuskerk

09.15 u. mw. S. Smedinga

De Regenboog

10.00 u. ds. J.F. Boon, m.m.v. het
Regenboogkoor

Evangelisch-Lutherse Kerk

10.15 u. nog niet bekend

Gemeentecentrum Oegstgeest

10.30 u. ds. L. Leertouwer

Walse Kerk

10.30 u. mw. ds. F. Weber

Zorgcentrum Groenhoven

10.00 u. R. Rus, Oegstgeest

Overrhyn

11.00 u. ds. G. Binnendijk, Noordwijk

LUMC

10.00 u. pastor J.H.S. Evers

Diaconessenhuis

10.15 u. ds. A.C. Kooijman

Zaterdag 2 juli

Zuydtwijck

10.15u. pastor H. van Breukelen

Zondag 3 juli

Deurcollecte: Landelijk jeugdwerk

Hooglandse Kerk

10.00 u. ds. A. Alblas, doopviering

11.45 u. oecumenische studentendienst,
ds. H.E. Schouten

Marekerk

10.00 u. ds. F.A.J. Heikoop, 's Graveland

17.00 u. ds. W. Balke, Den Haag

Maranathawijk

10.00 u. zie Vredeskerk

Vredeskerk

10.00 u. ds. H.E. Schouten

Antoniuskerk

09.15 u. ds. P.F. Warmenhoven

De Regenboog

10.00 u. pastor H. van Breukelen

Evangelisch-Lutherse Kerk

10.15 u. nog niet bekend

Gemeentecentrum Oegstgeest

10.30 u. mw. ds. A.M.J. Wierda-Boer,
Aalsmeer

Walse Kerk

10.30 u. pas de culte

Zorgcentrum Groenhoven

10.00 u. mw. S. Poppe-Rienks, Oegstgeest

Overrhyn

11.00 u. mw. A.W. van Kleunen

LUMC

10.00 u. ds. A.J. Hammer

Diaconessenhuis

10.15 u. nog niet bekend

Dienst voor doven

Scheppingskerk Leiderdorp (kapelzaal):

10.00 u. A.K. van Dalen

